JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIEBLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Zaturdag [illegible] Maart.** **N°. 25.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woen[illegible] Zaturdag van elke week, voor [illegible]

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

[No. 37.]

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Willende aan Ons Nederlandsch-Indisch leger een hernieuwd blijk geven van Onze belangstelling;

Op het gemeenschappelijk rapport van Onze Ministers van Kolonien en Oorlog, van den 21sten dezer, kabinet, lett. A² en No. 41, geheim.

Hebben besloten en besluiten:

Onzen beminden zoon *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, Prins van Oranje, te benoemen tot Luitenant-Kolonel bij het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indië, en te plaatsen à la suite van dat leger.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering dezes.

En zal hiervan acte worden gezonden aan Onzen gemelden zoon, en voorts afschrift van dit besluit aan Hunne Koninklijke Hoogheden den Prins Hendrik der Nederlanden en den Prins Frederik der Nederlanden, aan Onzen Minister van Oorlog en aan de algemeene rekenkamer, tot informatie.

's GRAVENHAGE, *den 22sten Januarij* 1857.

(Get.) WILLEM

De Minister van Kolonien,
[Get.] P. MIJER.

De Minister van Oorlog,
[Get.] Baron FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fungd. Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Kolonien,
[get.] L. W. C. KEUCHENIUS.

Civiel Departement.

Erkend en Toelaten:

Krachtens Koninklijk besluit van 2 Augustus 1856 No. 54, de heer *A. R. J. Cramerus*, als consul van België te Padang.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, de élève opzigter van den waterstaat, *L. M. Rust.*

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de 3de commies bij het vendukantoor te Batavia *J. A. Hanibals.*

Benoemd:

Tot commies op het residentie-kantoor te Menado, de 3de commies op het residentie-kantoor te Soerabaija *H. E. Arriens.*

Tot 3den commies bij het vendudepartement te Batavia, de 1ste klerk bij dat departement *F. W. Pietersz.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den assistent-resident van Tebing-Tinggie (residentie Palembang) *J. Walland.*

Magtiging Verleend:

Tot de uitreiking, aan den op zijn verzoek eervol ontslagen apothecar der 3de klasse *J. A. Akker*, eener acte van toelating tot de uitoefening der artsenijmengkundige praktijk te Pasoeroeang.

Militair Departement.

Bij de Militaire Administratie.

Bevorderd:

Tot onderintendant der 1ste klasse, de onderintendant der 2de klasse *J. C. Steinmetz;* met bepaling, dat hij belast zal worden met de administratieve dienst in de 2de militaire afdeeling.

Tot betaalmeesters der 1ste klasse, de adjunct-intendanten *L. V. J. E. de Sturler* en *M. J. Fundter.*

Tot betaalmeesters der 2de klasse, de aspirant-intendanten *J. J. van Meurs* en *J. J. Spiekerman van Weezelenburg*, alsmede de aspirant-betaalmeesters *P. Doorn*, *W. F. Streithorst* en *K. L. F. Scharten.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, aan den kapitein-adjoint bij den generalen staf *C. B. T. Wiggers van Kerchem* en aan den kapitein der infanterie *E. C. van Daalen.*

Ministerie van Financien.

De Minister Financien brengt ter kennis van de belanghebbenden dat, krachtens de wet van 24 December 1856 (staatblad no. 129), tot en met den laatsten Decem[illegible] 1858, ten kantore van de Nederlandsche bank, zal worden g[illegible]rd tot de verwisseling, hetzij tegen muntbilletten, uit te g[illegible] krachtens de wet van 26 April 1852 (staatsblad no. 90), hetzij [illegible] ander betaalmiddel, van reeds verjaarden muntbilletten, ui[illegible] krachtens de wetten van 18 December 1845 (staatsblad [illegible]) en 17 September 1849 [staatsblad no. 46]; dat deze munt[illegible] almede gedurende den gezegden termijn zullen worden a[illegible]en door 's rijks betaalmeesters, zoowel in verwisseling, [illegible]erre en tegen zoodanig betaalmiddel als hunne kassen [illegible]oogen, als in overstortingen, door de daartoe bevoegde [illegible]belen, ten behoeve van 's rijks schatkist; in dat na den [illegible] December 1858 geen gelegenheid tot verwisseling der m[illegible]ten van 1845 en 1849 meer overblijft; weshalve de houder[illegible] billetten ten ernstigste worden aangenaamd, om zich d[illegible]uw verleenden termijn ten nutte te maken.

's GRAVENHAGE, *den 23sten Janua[illegible]*

De Minister [illegible]n,
(Get.) VR[illegible]

Adverte[illegible]n.

Transport van Zo[illegible] Batavia naar Sam[illegible]

De directeur der producten en civ[illegible]azijnen maakt bekend, dat dadelijke behoefte bestaat aan [illegible]ruimte voor den overvoer van 200 koijangs zout van Bata[illegible] Samarang.

Gadinghebbenden voor dezen over[illegible]den verzocht zich, [illegible] der opgave hunner voorwaarden, ten [illegible]igste te willen aanmelden ten zijnen burele.

Transport van [illegible]kolen.

De directeur der producten en ci[illegible]gazijnen maakt bekend dat door den resident van Soerab[illegible] Woensdag den 29sten April aanstaande, des voormiddags te[illegible]re, ten burele van dien hoofdambtenaar, in het openbaar za[illegible] uitbesteed het transport van 1750 ton steenkolen, va[illegible] hoofddepôt-pakhuizen te Bandjermassing naar Soerabaya, [illegible] de ton gerekend op 2000 amst. pd.

Transport v[illegible].

De directeur der producten en ci[illegible]gazijnen maakt bekend, dat door den resident van Soerab[illegible] Woensdag den 29sten April aanstaande, des voormiddags t[illegible], ten burele van dien hoofdambtenaar, in het openbaar z[illegible] uitbesteed het transport van 1000 koijangs zout, van S[illegible] naar Bandjermassing.

Veiling van Japa[illegible]staafkoper.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Zaturdag den 9den Mei 1857, des voormiddags ten 10 ure, aan 's lands graan en ijzerpakhuis alhier, door den resident van Batavia, in het openbaar zal worden verkocht, de met de schepen *Valparaiso* en *Resident van Son* onlangs alhier uit Japan aangebragte hoeveelheid van † $5699\frac{68}{100}$ pikols Japansch koper.

Berigt aan Belanghebbenden.

De commissie tot verbetering der indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat het hydrographisch bureau verplaatst is naar Goenong-Saharie, en wel in het tweede huis beznijden het Hotel Willem II.

Het collegie van kerkmeesteren der evangelische gemeente alhier, geeft kennis, dat door het niet in tijds voldoen der huur van verscheidene zitplaatsen in de Willemskerk, thans wederom gelegenheid bestaat tot inhuren van zitplaatsen in voormelde kerk, wordende men verzocht zich ten dien einde te wenden tot den 1sten koster, wonende bij genoemd kerkgebouw. Ingevolge vroegere bekendmaking moet men de huur bij vooruitbetaling voldoen,

Vroegere huurders van zitplaatsen die nog in gebreke gebleven zijn, het door hen aan de kerk verschuldigde te voldoen, worden bij deze ten laatstenmale gewaarschuwd, om ten spoedigste hun debet aan te zuiveren.

Landmail van April.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip in April den 12den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zaturdag den 11den April aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton, en Riouw.

Vendutien

Maandag 30 Maart, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *C. Schultze*, Koningsplein, hoek gang Pool, door *Vaupel & Co.*

Woensdag, 1 April, voor het commisiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Donderdag 2 April, Voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Vrijdag 3 April, in het locaal van het collegie van boedelmeesteren.

Maandag 6 April, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *L. W. Stäcker*, op Kebon Sirie kant van Parapattan, door *Vaupel & Co.*

Woensdag 8 April, voor het woonhuis van den heer *A. T. Poublon*, Goenoeng Saharie, door *Vaupel & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door den Executeur Testamentair, te Batavia van wijlen den heer *D. F. Rose.*

Door de Commissarissen, te Batavia van wijlen den sergeant kleermaker *F. J. Smeesters.*

Vertrekkende Personen.

O. R. F. Immink. — Kapitein *G. B. T. Wiggers van Kerchem;*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 19 tot en met den 26 Maart 1857.

JAVA HOTEL. *N. van der Beek*, van Buitenzorg. — *Roseboom*, van Pontianak. — *H. G. Borghers*, van Rotterdam. — *W. Beers*, van Pontianak. — *B. N. Rienks*, van Rotteadam.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *Graaf A. de la Bedoyère*, van Buitenzorg. — *Th. Nordwall*, van Kaapstad. — Jhr. *Brantzen*, van Onrust. — *A. de la Bedoyère*, van Hotel des Indes. — *G. Visser*, van Buiten Reede. — *C. J. Vieser*, van Idem. — *G. Brienstert*, van Lissabon. — *J. Opveer*, van de Reede. — Baron *van Heeckeren tot Walien*, van Kramat. — *Baronnesse van Heeckeren tot Walien, en familie*, van Idem.

HOTEL WILLEM II. *H. J. Hellings*, van Amsterdam. — Mevr. *Hellings*, van Idem. — Mejufvrouw *Hellings*. van Idem. — Mejufvrouw *Koster*, van Idem. — *J. Trappenburg*, van Onrust. — *van Dichelen*, van Samarang.

HOTEL DES INDES. *J. da Haas*, van Onrust. — *F. C. Philippeau*, van Batavia. — *P. P. A. Tissot*, van Soerabaija. — *A. Zapp*, van Singapore. — *P. L. Corver*, van Samarang. — *A. G. Bosch*, van Soerabaija. — *J. Prins*, van Singapore. — Mevr. *Prins*, van Idem. — *A. M. W. L. Chandler*, van Idem. — *W. G. Prins*, van Idem. — *B. M. E. Crevecoeur*, van de Reede. — *M. J. Cijfveer*, van Idem. — *J. A. Schallig*, van Samarang. — *E. J. van der Slijden*, van Muntok. — *J. Tromp*, van Riouw. — *A. M. Simon*, van de Reede.

MARINE HOTEL. *C. Tromp*, van de Reede. — *de Kanter*, van Idem. — *Waldeck*, van Idem. — *F. C. Kuijpers*, van Sijdney. — *W. van Meesteren*, van de Reede. — *C. J. Umbgrove*, van Idem. — *Cijfveer*, van Idem. — *Ruijsch van Deigteren*, van Rotterdam. — *P. Vis*, van Idem. — *C. F. Enger*, van Idem. — *P. W. A. Boijen*, van Idem. — *A. Witsinger*, van Idem. — *Hartog*, van Idem. — *J. H. Ken jr.*, van Idem. — *H. Feldkamp* en *Echtgenoot*, van Idem. — *P. F. Lacourt* en *Echtgenoot*, van Idem. — Mejufvr. *D. M. Verpoorten*, van Idem. — *N. M. J. Kroese*, van de Reede. — *W. Lange*, van Buitenzorg.

Advertentiën.

Getrouwd:

FRANÇOIS FRÉDÉRIC DEUX
met
MARIE ELISABETH MARTIN.

SOERACARTA, *den 7 Maart* 1857. (337)

Gehuwd:

L. A. W. WERMUTH
met
J. M. G. SINECK.

SAMARANG, den 11 *Maart* 1857. (338)

SCHETSEN UIT HET DAGBOEK VAN EEN JONG DOCTOR (*vervolg.*)

In plaats van te spreken, lispelde hij; zoo vaak hij eene prise uit zijne gouden doos nam, geschiedde dat met een overleg en eene berekende fijnheid, die eene betere zaak waardig schenen. Om stof tot discours was hij nooit verlegen. Hij wist eene menigte kleine piquante geschiedenissen en anecdoten te vertellen, die hij te gelegener tijde aan den man bragt. Zelfs kon hij er wel eens wat van St. Anna onder laten loopen in gezelschap van getrouwde dames, die dat natuurlijk heel ondeugend vonden en hem beknorden, maar bij slot van rekening toch bekenden, dat doctor Bul bij al zijne geleerdheid een heel aardig en amusant man was. Alle vrouwen liepen hoog met hem, maar vooral de moeders van huwbare dochters, daar hij nu een paar jaren weduwenaar en in alle opzigten eene kostelijke partij was. Door eene zekere welbespraaktheid wist hij zich ook onder mannen te doen gelden. Nooit heb ik in mijn later leven weer iemand ontmoet, die of, 't zoo wat heel bijzonders was de nietigste, onbeduidendste dingen wist te vertellen. In eene verbazende soep van woorden kwam slechts nu en dan een brokje gezond menschenverstand boven, maar deze chaos van verwarde begrippen werkte zoo verbijsterend op den hoorder, dat deze zich in 't eind nog wel verbeeldde, iets bijster diepzinnigs en geleerds te hebben gehoord. Buiten deze gaven bezat doctor Bul nog eene zeer faaije, blanke, ronde en met zorg onderhouden hand, die alle meisjes, vrouwen en vooral weduwen om te stelen vonden. Kortom, hij was een zeer charmant man en de gezochtste doctor in stad en omstreken.

Tot hiertoe had ik nog geen gelegenheid gehad, om mijn collega aan het ziekbed te ontmoeten en, als 't kon, op zijn voorman te rigten, daar ik op eene kleine schermutseling met hem wel vooraf bedacht kon zijn. Ik was namelijk vast besloten, mij noch door zijne arrogantie, noch door zijn aanzien te laten overbluffen. Eindelijk had de lang vooruit geziene ontmoeting werkelijk plaats. Ik was naar buiten geweest; in mijne afwezigheid werd doctor Bul bij een mijner patienten geroepen. Ik behandelde namelijk het twaalfjarig zoontje van den notaris X, dat ligte koortsen had, zooals ze juist op dien ouderdom bij gevoelige kinderen in het voorjaar niet vreemd zijn. Ik hield den toestand voor weinig bedenkelijk en kwam daar bij de familie openlijk voor uit. Intusschen had er in den loop van den dag eene ligte verergering plaats en 't was den bezorgden ouders niet kwalijk te nemen, dat zij in dit geval tot een tweeden doctor hunne toevlugt namen. Tegen den avond kwam ik van mijn klein reisje terug en bezocht den patient. Bij deze gelegenheid vernam ik van den notaris, dat doctor Bul er geweest was, 't geval voor hoogst bedenkelijk verklaard, van eene dreigende hersenontsteking gesproken en andere medicijnen voorgeschreven had. Tegelijk merkte ik in het gedrag der mij anders bevriende familie eene in het oog loopende verandering op. Het vroeger vertrouwen, [illegible] genoot, was kennelijk geweken en [illegible] terhoudende koelheid plaats gemaakt. [illegible] mijne geruststellende woorden geen regt geloof meer te schenken en op wat ik [illegible] verordende naauwelijks te letten. Deze omkeering schreef ik natuurlijk aan den invloed van mijn waardigen collega toe. Ik vergiste mij dan ook niet, want gelijk ik later vernam had hij van mijne afwezigheid gebruik gemaakt, om mij zoo veel mogelijk te benadeelen. Na den kranke nogmaals naauwkeurig onderzocht te hebben, ging ik, zonder mijne ergernis te doen blijken. De notaris liet mij zelf uit en verzocht mij, den volgenden dag op een bepaald uur te komen en met doctor Bul consult te houden. Zijne woorden bevatten wel geen dadelijke beschuldiging, doch uit den toon zijner stem was merkbaar het verwijt te hooren, dat ik de ziekte [illegible] loosd en het leven van zijn kind in gevaar [illegible] had.

Mismoedigd en ontstemd deed ik nog [illegible] Wat ik hier en daar nog dienzelfden [illegible] juist niet zeer geschikt, om mij op [illegible] gansche stadje was, [illegible]

Gehuwd :

H. A. VAN BREEM

met

A. LAMMERS VAN TOORENBURG.

SAMARANG, den 12 *Maart* 1857. (839)

Getrouwd :

KAREL VAN DER HEIJDEN

met

TITIA HENRICA MENSINGA.

MUNTOK, 18 *Maart* 1857. (872)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. Woesthoff*, geb. *Muller*.

RIOUW, den 2 *Maart* 1857. (887)

Bevallen van eenen ZOON, *J. P. W. Broekman*, *Loust*.

SOERABAYA, 17 *Maart* 1857. (841)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. M. W. Specht Grijp*, geboren *Humme*.

19 *Maart* 1857. (854)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *T. Leon*, geb. *Vrijdag*.

BATAVIA, 19 *Maart* 1857.

Eenige en algemeene Kennisgave. (868)

Bevallen van eene DOCHTER, *P. E. Teengs*, geb. *Bell*.

CHERIBON, 21 *Maart* 1857. (851)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *F. Andeweg*, *van der Salm*.

WELTEVREDEN, 25 *Maart* 1857. (876)

Op den 15 Januarij ll. overleed te Nijmegen na een kortstondige ziekte, onze innig geliefde moeder en behuwd moeder, vrouwe *J. van der Burg*, geboren *Tiedeman*, in den ouderdom van ruim 79 jaren.

(886) D. VAN DER BURG, Jr.

L. F. VAN DER BURG,

geb. *Duncke*.

BATAVIA, 28 *Maart* 1857.

Op den 13den Februarij 1857, overleed te Batavia, in den ouderdom van 28 jaren, onze geliefde Broeder en Behuwdbroeder *Daniel Francois Rose*.

G. H. C. ROSE,

(835) M. S. W. ROSE,

geb. *van Riemsdijk*.

KAMBOENG, 18 *Maart* 1857.

Overleden te Cheribon, op den 13den Maart 1857, oud 26 jaren, Mr. *T. C. A. van Citters*, eenigste zoon van de

(846) Wed. L. J. VAN CITTERS.

geb. *Bogaardt*.

BATAVIA, 28 *Maart* 1857.

Vendutie

Op Maandag den 30sten Maart 1857,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer **C. Schultze**, Koningsplein hoek gang Pool, door *Vaupel & Co.*

van 4 spannen fraaije en zeer goede wagenpaarden, 2 zeer goede rijpaarden, zadels, engelsche tuigen met pleeten en koperen beslag, wagens, waaronder een Amerikaansche handwagen, en deszelfs zoo goed als nieuwe inboedel, bestaande in mahoniehouten ameublementen, canapé- en ronde tafels met marmeren bladen, eene groot massief mahoniehouten eettafel, linnen-, boeken- en étagèrekasten, een mahoniehouten ledikant, eene mahoniehouten schrijftafel, schutsels, groote spiegels en schilderijen, waaronder medaillonvormige, tafelkleeden, carpetten en alcatifen, kroon-, hang-, muur- en tafellampen, zilverwerk, pleetwerk, porcelein-, kristal- en glaswerk, eenige bestand provisien en dranken enz., enz.

Alles op Zondag te voren te bezigtigen. (865)

De aangekondigde Vendutie op Dingsdag den 31sten Maart 1857, ten huize van Mevrouw van den Biesen, op Kebong Sirie,

ZAL GEEN PLAATS HEBBEN.

(891) GEBR. ROSELJE & Co.

Vendutie

op Woensdag den 1sten April 1857,

voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*, van diverse Lijnwaden, Engelsche Zadels, Wagen- en Bendituigen, Engelsche Veeren en Assen, Goudwerken, Brillanten, enz. (861)

Op de Vendutie van Woensdag 1 April zullen almede worden verkocht.

30 kisten Haring.

6 kistjes Vruchten op Water.

1 kist 30 blikken gerookte Zalm.

(895) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

Op Donderdag den 2 April 1857,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*, van Glas- en Aardewerk, Spiegels, Schilderijen, Kramerijen, een kist fijne Speelkaarten, Rijtuiglaken, enz.

En voor rekening van belanghebbenden

zonder reserve :

Eenige supra fijne **MANILLA SHAWLS** en diverse **PRECIOSA'S**, van heden af te bezigtigen. (892)

Vendutie

Op Maandag den 6 April 1857,

wegens vertrek voor het woonhuis van den heer **L. W. Stöcker** op Kebon Sirie, kant van Parapattan door *Vaupel & Co.*

van 3 spannen zeer goede en hardloopende paarden, een zeer goed en voor de Schutterij geschikt Rijpaard, Engelsche Tuigen en Zadels, eenen Toerwagen, Palanquin enz., enz. en deszelfs zeer goed onderhouden inboedel, als :

Mahoniehouten ameublementen, waarbij een bekleed met groen velour d'Utrecht, Tafels, Consoles, Knapen en Waschtafels met marmer bladen, eene Toilet Duchesse, mahoniehouten Linnen- en Boekenkasten, Secretaire, IJzeren Ledikanten, Schutsels, groote spiegels en schilderijen, goede Engelsche Lampen, Pleetwerken, Porcelein- Glas- en Cristalwerk, een elegant cristallen servies, Martevanen, eene fraaije collectie bloemen in Chineesche potten, enz., enz. alsmede een voor de climaat expresselijk vervaardigd Pianino met orgel, te zamen en afzonderlijk te gebruiken (seraphiere orgel.)

Alles Zondag te voren den 5den voor een ieder te bezigtigen. (883)

Vendutie

Op Woensdag den 8sten April 1857,

voor het woonhuis van den heer **A. T. Poublon**, Goenoeng Sahari, door *Vaupel & Co.*

van 2 span goede paarden, 2 Bendie paarden, Tuigen, eenen zoo goed als nieuwen vis à vis, eenen Palanquinwagen eene Bendie enz., enz., alsmede, deszelfs goed onderhouden inboedel, bestaande in een mahoniehout ameublement, Tafels, Consoles, Kasten, Ledikanten, waarbij 2 ijzeren, spiegels, schilderijen, Lampen enz. eene Billardtafel compleet, nieuw model, porceleinen Tafel- en Theeserviezen, Electropleeten Bladen en groentenschotels cristal en glaswerken enz.

alsmede :

van eene belangrijken partij afbraak-materiaal, als deuren, vensters, balken, latten, ijzerwerken enz., enz.

tevens

eene lithographische bureau pers, en eene machine ter bewerking van Potaarde, alles daags te voren te bezigtigen. (884)

Tegen medio April aanstaande

zal door de onderteekenden op nader bekend te maken voorwaarden bij inschrijving worden verkocht, het Tabak Product G.P. van de fabriek »*Geurige Plant.*"

De monsters zullen te zien, en nadere informatiën te bekomen zijn, bij

(844) FRASER, EATON & Co.

SOERABAYA, 19 *Maart* 1857.

In den loop van de maand April aanstaande,

zal ten overstaan van het collegie van boedelmeesteren, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, publiek worden verkocht :

het PERCEEL, toebehoorende aan *Ong Boenkian*, en **de ERVEN** van wijlen *Jap Hauw*, zijnde voormelde vastigheid verdeeld in vijf toko's, thans geoccupeerd door :

a. De Handelsvereeniging,
b. *De Fiennes & Co.*
c. *Gaspers & Co.*
d. *Crone, van der Beek & Co.*
e. *B. van Leeuwen & Co.*

Nadere informatien te bekomen bij het collegie voormeld, den advocaat Mr. *F. Junius van Hemert* en de firma *John Pryce & Co.*

De Secretaris van het Collegie voormeld,

(866) W. DE VAL.

Op een nader te bepalen dag, tegen het einde van April,

zullen door de ondergeteekenden publiek worden verkocht, eene complete

Engelsche Rijstpelmolen.

(896) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Toko Rijswijk.

Voetenbankjes met veeren, Étagère voorwerpen, Pleetwerken, Cassettes van Ebbenhout, gemonteerd met Stekelvarken pennen.

(882) VAN GENT & Co.

Per „**James Turcon**," London.

SUPERIEURE INDIA PALE ALE,

in halve pints kruiken.

(885) ABEELEN, DENNISON & Co.

CIBARIA SALUBERRIMA,

eene geneeskrachtige zelfstandigheid overtreffende de

REVALENTA ARABICA,

bij bussen van 1/4, 1/2 en 1/8 Ned. pond in depôt ontvangen bij

(875) LOURAN & VAN WALCHREN.

Holloway's Pills.

Rush of blood to the head is often primarily caused by a bad condition of the stomach and bowels. Invigorate the stomach, regulate the excretions, and purify the fluids with this medicine, as widely renowned in the Eastern as throughout the Western World, and you will be exempt from vertigo, dimness of sight, headache, and other alarming apoplectic symptoms, which frequently accompany dyspepsia and habitual constipation. The impurity of the blood, as well as an excess of it in the brain, has much to do with cerebral affections, and as Holloway's Pills operate upon the chemical agents which generate that fluid, as well as upon the circulation itself, they are infallible in this class of maladies.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à .... „ 1,—, „ 3,— „ *f* 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing, hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (673)

---

heid, dat ik het zoontje van den notaris door ligtzinnigheid en onkunde aan den rand des grafs gebragt had. — Dr. Bul bezat een grooten aanhang, een aantal vurige bewonderaars, die zijn naam overal uitbazuinden. Alle oude en jonge vrouwen, die hij wist te vleijen en voor zich in te nemen, alle moeders met huwbare dochters, al zijne cliënten en tafelvrienden, wien hij fijne dinétjes gaf, verhieven hunne stem tegen mij en tot lof van hun heer en meester. 't Voorval werd door iedereen op zijne manier verteld, verdraaid, overdreven en ten slotte mij alle schuld te laat gelegd. Algemeen heette het, dat ik het arme kind verkeerd behandeld, de ziekte heel niet begrepen en verderfelijke medicijnen gegeven had, ja dat de patient, ware doctor Bul niet nog tijdig ontboden, stellig reeds een lijk zou wezen.

Mijn goede naam, mijn eer en mijne toekomst stonden op het spel; doch — wat moest ik beginnen?

Tegenover zulke lasteringen staat de regtschapen arts hulpeloos en zonder middelen van verdediging. Hij kan zich niet op de waarheid beroepen, want die is aan het ziekbed uiterst moeijelijk of wel in het geheel niet uit te wijzen. Zelfs de lijkopening stelt de al of niet juistheid zijner inzigten niet altijd in het licht. Zoo hangt zijne renommee van het minste toeval af. Een woord, een bedenkelijk schouderophalen der collega's, 't gepraat van tante Dorothea's en oude babbelkousen, het oordeel van bakers en vroedvrouwen beslissen over zijne bekwaamheid, zijn weten en bij slot van rekening over zijn lot. Terwijl ik met deze gedachten omging, verwenschte ik voor de eerste maal mijn beroep, dat ik uit innige neiging en tegen den wil mijns vaders, die mij liever predikant gezien had, gekozen had. Mismoedig sloot ik mij in mijne kamer op. Er is inderdaad geen gevoel, dat bitterder is, dan zulk eene hulpeloosheid tegenover laaghartigheid en domheid.

Vol treurige gedachten ging ik eerst laat te bed. Eindelijk kwam echter de slaap toch en die oude menschenvriend deed mij de betweterij, den broodnijd der collega's en het gepraat van het publiek vergeten. Een zoete droom stelde mij zelfs schadeloos voor het leed der ruwe werkelijkheid. Maar ook deze troost is den arts slechts zelden gegund. De slaap is zijn vrij eigendom niet en zelfs het geluk, dat de droom hem aanbrengt, wordt hem maar al te dikwijls geweldadig ontrukt.

Deze nacht trouwens verliep zonder stoornis. In den vroegen morgen reeds vatte ik weder mijne gewone bezigheden op. Zoo naderde langzamerhand het uur, waarop het beraamde consult zou plaats hebben.

In den loop van den voormiddag kwam ik als gewoonlijk even in de apotheek, waar ik naar het een en ander te vragen had. Bij deze gelegenheid liet ik mij ook het door doctor Bul voor het zoontje van den notaris geschreven recept voorleggen. Tot mijne verbazing bragt dat mij tot eene ontdekking, waarvan ik dadelijk voornam, partij te trekken. Ik wist van den apothecar gedaan te krijgen, dat hij mij het bewuste recept medegaf. Zoo toegerust trok ik naar het huis van den notaris en was daar op den bepaalden tijd.

Ik ben altijd van oordeel geweest, en ik blijf dat nog, dat consulten van twee of wel meer doctoren slechts in zeer weinig gevallen werkelijk noodig en tot iets dienstig zijn. Het spreekwoord wil wel, dat vier oogen meer en beter zien dan twee, maar deze vier oogen zijn meestal door ijdelheid verblind en zien door de gele bril van den broodnijd. Lang zijn de ontmoetingen aan het ziekbed geen geheim meer en de daarbij plaats hebbende disputen der collega's hebben voor eeuwen reeds aan de satyre rijke stof geleverd.

Een oud practicus, wiens rijke ervaring hem tot een bevoegd regter maakte, plagt te zeggen : »Een doctor is een heele; twee doctoren zijn maar twee halven," en uit volle overtuiging moet ik den man gelijk geven. Of de consulten loopen op een vriendschappelijk praatje uit, waarbij men over alle mogelijke dingen, maar allerminst over den patient spreekt, of zij ontaarden in hatelijke disputen, die meer schade dan voordeel aanbrengen.

Ik had overvloedig tijd, om deze en soortgelijke gedachten door mijn hoofd te laten gaan, daar doctor Bul

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Resident de Batavia.

Lundi, 30 Mars 1857.

Pour les TROIS dernières représentations de la Compagnie.

Quatrième représentation du douzième mois de l'abonnement de la deuxième année.

Robert le Diable.

Irrévocablement le 3 Avril prochain:

Au bénéfice de Monsieur *Souweine*, chef d'orchestre,

LES PURITAINS.

On commencera à 8 heures précises. (877)

Verkrijgbaar

Gez. Vleesch en Spek in vaten van 200 ℔, en ook bij het stuk, versche Haring, Meel in blik, Amr. Tabak, versche Appelen per dozijn en kanarie Vogels. Pas aangebragt. Bij

(834) A. C. M. MEIJER.
Scheepsleveranoier.

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang en Rijswijk,

Ontvangen met het schip *Rotterdam*, 400 vaatjes puike Boter, 100 hammen, 120 kazen, 100 kisten echt valkenbier. (867)

BOTER

in vaatjes van 20 Nederlandsche Ponden.
» » » 40 » »
bij

(863) KESSLER & Co.

In Commissie ontvangen:

BASCULES

uit de fabriek van *H. Podey & Son* te Liverpool, met een vermogen van 3200, 1500 en 1200 Amsterdamsche ponden, bestemd om gelijkvloers te kunnen wegen.

(862) ABEELEN, DENNISON & Co.

Engelsche
IJzeren Ledikanten,

in diverse soorten, bij

(845) ABEELEN, DENNISON & Co.

TE KOOP een groot steenen Woonhuis, gelegen op Goenoeng Sahurie.

(849) G. H. B. L. RUDOLPH.

TE KOOP Het **HALVE AANDEEL** in het logement **Montoft**, te Soerabaya, competerende aan en te bevragen bij

(836) C. E. VAN DER TEEN.

TE KOOP of TE HUUR

Een groot Huis met Logeerkamers, bijgebouwen, stalling, werkloods, enz., zeer geschikt voor een kostschool, gelegen achter het Paleis op Goenoeng Saharie.

Adres

(855) H. M. VAN DORP.

TE HUUR met primo Mei, het aangenaam Huis met planken vloer, aan den nieuwen weg achter het Koningsplein.

Te bevragen bij

(894) G. INGRAM.

TE HUUR het huis op Batoe-Toelies met primo April 1857.

(840) DE NIJS BIK.

TE HUUR Een Huis op Molenvliet, laatst bewoond door den heer *van Motman*. Te bevragen bij

(833) B. VAN LEEUWEN & Co.

Crediteuren en Debiteuren in den boedel van wijlen den heer *D. F. Rose*, worden verzocht zich vóór den 10den April e. k. aan te melden bij

den Executeur Testamentair,

(889) W. L. BLANKERT.

Batavia, 28 *Maart* 1857.

Door vertrek der familie waar hij thans werkzaam is, biedt zich aan als Huisonderwijzer een in het Nederduitsch, Fransch en Engelsch geëxamineerd ongehuwd Nederlander.

Nadere informatiën, brieven franco, lett. A, bij

(859) OLIPHANT & Co., te Samarang.

Iemand, Nederlander van geboorte, oud 24 jaren, reeds in de binnenlanden werkzaam geweest zijnde en bekend met den Javaan en de Javaansche taal, doch thans door omstandigheden buiten betrekking, wenschte zich gaarne weder geplaatst te zien bij eene landelijke onderneming. Bij gunstige vooruitzigten zal minder gelet worden op het honorarium. Ook kan hij, des gevorderd, over een klein kapitaal disponeren.

Adres onder lett. M. M. bij

(842) H. M. VAN DORP.

Iemand van een onbesproken gedrag, voorzien van goede getuigschriften, de militaire dienst verlatende tegen 1 Mei, de Administratie grondig verstaande, alsmede de Hollandsche en Fransche talen, wenschte zich gaarne in eene der Handelshuizen te Batavia geplaatst te zien.

Informatie te bekomen bij

(860) LANGE & Co.

Biedt zich aan een **geschikt Gouverneur**, nog in functie zijnde, maar die een *gezonde* standplaats wenscht te bekomen. Behalve in 't laag- en middelbaar onderwijs is hij ervaren in de drie levende talen en teekenen.

Nadere informatiën bij

(890) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VERMIST,

een geëmballeerde Koffer, gemerkt **O. E. Heijdorn Palembang No. 2.** geladen den 10 Februarij j.l. in het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, kapitein *J. Prins*, en te Muntok, voor zoo verre bekend, niet gelost.

Diegene welke eenig narigt dienaangaande kunnen geven, worden beleefd verzocht zich te wenden tot den adressant te Palembang, of alhier bij

(878) VAN RIET & TER GOUW.

Op het Koningsplein,

hoek Secretarielaan,

bestaat gelegenheid voor eenige Heeren tot

INWONING met den KOST,

waaraan het vrije gebruik van het Hoofdgebouw verbonden is, tegen zeer billijke prijzen.

Informatiën dienaangaande zijn te bekomen ter Drukkerij van den heer *W. Bruining*, in de Stad, en op Noordwijk bij

(847) Mevr. ERNST,
Willmaring.

Toko Noordwijk

blijft voortaan 's avonds geopend.

(852) VAN DEN MUIJSENBERG.

23Iste Nederlandsche Staats-Loterij.

No. 3133 uitgekomen met *f* 400.— 16908 met *f* 200.— verder No. 16207, 16893, 16900, 16904 3023, 16130, 16132, 16135, 16203, 16206, 16208, 16209, 16886, 16889, 16896, 16897, 16905, 16910, 16913, 16205, 16210, 16890, 16892, 16895, 16898, 16899, 16907, 16909, 16911, 16914, 16915, met prijzen beneden de *f* 100.—.

De Loten voor de 232 Loterij worden per eerstvolgende Mail verwacht.

(879) H. M. VAN DORP.

Batavia, 1857.

Boekhandel LANGE & Co.

PER MAIL ONTVANGEN:

I. **Ontwerp van een Reglement op de Drukwerken in Nederlandsch Indië**, met daarbij behoorende **NOTA VAN TOELICHTING** en **VOORREDE**, waarin een **BRIEF** van Prof. **THORBECKE.**

II. **ADRES** van „**de Vereeniging ter Bevordering van de belangen des Boekhandels in Nederland**" aan **Z. M. den Koning**, betreffende **het Reglement op de Drukwerken in Nederlandsch Indie.**

Bovengenoemde belangrijke stukken mede verkrijgbaar bij den boekhandel te Samarang en te Soerabaya.

Prijs voor beiden franco per post *f* 2.

Aanvragen *franco.* (881)

Magazijn van Muzijkwerken van H. M. van Dorp, te Batavia.

Partitions pour Piano et Chant.

Meyerbeer, l'Etoile du Nord *f* 16.
Auber, La Muette de Portici *f* 18.
Rossini, Moise *f* 18.
Mozart, Don Juan *f* 18.
Flotow, Martha *f* 15.
» l'Ame en Peine *f* 8. (880)

Nederlandsch Leger 1857.

Naam- en Ranglijst der Officieren.

Per Mail ontvangen bij

(888) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Depôt van Kantoor- en Schrijfbehoeften te Samarang.

De ondergeteekende heeft als zijn Agent te Samarang aangesteld den heer *H. L. de Lyon* koopman aldaar, die altijd ruim voorzien zal zijn van al hetgeen tot den Kantoor- en Papierhandel behoort, terwijl men hem tevens alle commissien voor mij kan opdragen.

(874) H. M. VAN DORP.

Batavia, *Februarij* 1857.

---

zich nog altijd liet wachten. Ook dat was een zijner kunstgrepen, om een jongeren en 't minder druk hebbenden ambtgenoot zijne meerderheid toch vooral duidelijk te doen voelen. Ik maakte mij den tusschentijd tot een herhaald naauwkeurig examen en het vaststellen mijner diagnose ten nutte en kwam daardoor tot de stelligste overtuiging van de juistheid mijner zienswijze, zoodat ik het consult nu verder getroost te gemoet zag. Onderwijl kwam de groote man met zijne gewone deftigheid binnen. De ouders van den patient begroetten hem met alle teekenen van vertrouwen en met de onderdanigheid, welke een reddende engel billijk eischen kan. Hij knikte hun vriendelijk toe en trad dadelijk op het ziekbed toe, zonder van mijne tegenwoordigheid de minste notitie te nemen. Met opzet zocht hij mij ten volle te ignoreren. Zijne vragen waren uitsluitend tot de bezorgde moeder gerigt. Zij waren in alles berekend; niet om den toestand van den patient te vernemen, maar slechts om aan het geloof aan zijne eigene alwetendheid voedsel te geven.

»Het kind heeft weer slecht geslapen?" lispelde hij met gemaakte stem.

»Ooh ja, 't was zeer onrustig en heeft vreeselijk gewoeld," bevestigde de moeder.

»Hm, hm! Geen slaap; dan is het met het hoofd niet goed. De jongen was zeker altijd zeer vlug in 't leeren en maakte goede vorderingen op school?"

»O doctor, dat weet ge niet half. Hij was altijd de eerste van zijne klasse," antwoordde de vrouw, ten volle van de buitengewone scherpzinnigheid van den grooten man overtuigd, die tegelijk zoo fijn de moederlijke ijdelheid wist te vleijen.

Doctor Bul wierp een triumferenden blik in het rond, als om allen tot getuigen van zijne alwetendheid te maken, waarop hij zijn onderzoek op soortgelijke wijze voortzette. Hij vroeg naar eene menigte geheel onverschillige dingen, enkel om zich den schijn van op alles acht gevende grondigheid te geven. Dikwijls waren zijne vragen slechts eene herhaling van wat hij even te voren uit den mond der ouders aangaande den patient vernomen had. Hij wist daar nogtans zulk eene fijne wending aan te geven, dat zijne toehoorders over zijne wetenschap versteld moesten staan en hem voor iemand houden, aan wiens doordringend oog niets ontging.

Eindelijk was de ondervraging afgeloopen en volgde eene pauze, waarvan ik gebruik maakte, om van mijne tegenwoordigheid blijk te geven. Ik stelde mij hem als den huisdoctor voor, zeide mijne meening over het geval en deelde hem mede, wat ik tot hiertoe had voorgeschreven. Met een minachtend lachje en blijkbaar verstrooid hoorde hij mij aan. Van tijd tot tijd eens haalde hij de schouders op en wierp der angstig luisterende moeder een blik toe, die haar duidelijk zijne bevreemding gaf te kennen, hoe men het leven van zulk een dierbaar pand aan zulk een jong, onervaren mensch had kunnen toevertrouwen. Vervolgens nam hij weer een snuifje, klapte de doos met gewoel weg toch hield haar spelend in de hand en draaide haar met gemaakte onverschilligheid tusschen zijne vingers rond.

Op eens echter viel hij mij in het woord.

»Genoeg, genoeg!" lispelde hij. »Naar ik merk, hebt gij het wat al te ligt opgenomen. 't Is echter ernstig, hoogst ernstig. We hebben 't met den beginnenden *hydrocephalus acutus*, met heete hersenwaterzucht te doen. 't Geval is zoo, dat een jong doctor er ligt bij kan verlegen staan."

(*Wordt vervolgd.*)

Boekhandel LANGE & Co.

Per Mail ontvangen:

Naam- en Ranglijst der Officieren 1857.
Promotieboekje 1857.

(897)

VERTREKKENDE PERSONEN.

Kapitein *de Val* en *Familie* naar Nederland; gemagtigde de heer *W. de Val*, te Batavia. (850)

Stoomboot *Langan Lamongan*

Door eenige aangebragte verbeteringen, is dit vaartuig thans bijzonder goed ingerigt, voor de overvoer van passagiers en goederen, en zal op Maandag den 30 Maart des morgens om 8 ure van hier vertrekken, naar Cheribon en Samarang, om met de maand April deszelfs geregelde dienst van hier naar Samarang weder te hervatten, en wel den 10, 20 en 30 van elke maand van hier, en den 5, 15 en 25, van Samarang, terwijl bij het vertrek van den 10 en 30 van hier, de boot altijd Cheribon zal aandoen, voor de ontscheping en opname van passagiers, en den 20 van hier altijd te Tagal en Pekalongan zal ophouden, alsmede van Samarang den 5 en 25 via Cheribon, en den 15 via Pekalongan en Tagal naar hier.

Nadere informatien bij de Agenten,

(893) LEVERT & Co.

Vracht en Passage naar Samarang

wordt aangeboden met het Ned.-Ind. schip **GENERAAL MICHIELS**, kapt. **D. de Wilde**, om den 3den April te vertrekken.

Adres bij

(848) HAAGER & SCHUURMAN.

Wordt alsnog gelegenheid aangeboden voor

passage naar Nederland,

met de daarvoor uitmuntend ingerigte schepen **NEDERLAND**, kapitein **P. Huldekoper**, en **ADRIANA PETRONELLA**, kapitein **A. A. Brocx**, beiden voorzien van een geëxamineerden Doctor, en einde dezer maand alhier van de kust terug verwacht, om spoedig daarop te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij de Agenten,

(856) VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.

BATAVIA, 25 *Maart* 1857.

Passage naar Soerabaija

met het voor passagiers uitmuntend ingerigt schip **ADMIRAAL VAN KINSBERGEN**, kapitein **F. J. J. Bouman**, om tegen den 3den of 4den April derwaarts te vertrekken. Adres bij de Agenten,

(871) G. SUERMONDT & Co.

BATAVIA.

Op heden heeft alhier de aangekondigde openbare verkoop van het Japansche Kambang factuur plaats gevonden, en is hetzelve *in één koop* toegewezen aan de heeren van den Biesen & Co., koopman te Batavia, voor eene som van *f* 187.000.

— Men meldt ons van Muntok, dd. 18 dezer:

Ten gevolge der zware winden, die in de laatste dagen geheerscht hebben, is eene praauw, komende van de districten en bestemd voor Muntok, op de hoogte van Tandjong Besaijap, tegen de klippen geslagen en geheel verbrijzeld. Met veel moeite is het den opvarenden, bestaande uit tien personen, gelukt door zwemmen de kust te bereiken. De lading, die nog al aanzienlijk moet geweest zijn, ging geheel verloren.

— Op den 1sten dezer is de inlander Assan Doealim, te Muntok te huis behoorende, verdronken. Zich naar zijne praauw willende begeven, die in zee aan een paak was vastgemaakt, schijnt hij door den stroom te zijn medegevoerd. Eenige uren later werd zijn lijk gevonden.

— In den loop dezer maand, hebben zich verscheidene rooverspraauwen langs de zuidkust van het district Muntok vertoond. Een paar kleine handelsvaartuigen werden door de roovers aangevallen en uitgeplunderd. Bij eene dier ontmoetingen, verloor de inlander Draman, door een geweerschot, het leven, terwijl een ander zwaar gewond werd. De drie overige opvarenden werden aan hun lot overgelaten, nadat de roovers al de goederen, ter waarde van ruim *f* 1000, met zich hadden gevoerd. Door het bestuur is eene kruispraauw uitgezonden, om zoo mogelijk de roovers in handen te krijgen.

— In de maand Februarij zijn op het eiland Banka, regtstreeks uit China, aangekomen 620 Chinezen, om in de tinmijnen werkzaam te zijn.

Aankomst der Mail.

In den morgen van den 25 dezer, kwam de Stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder *Prins*, van Singapore met de mail ter reede alhier aan. De tijdingen uit Europa loopen tot den 10 Februarij, waarvan wij de belangrijkste hieronder volgend mede deelen.

In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 9 Februarij lezen wij het volgend.

Politiek Overzigt.

Toen wij ons voorgaand nommer afzonden, was het petitionnement voor den heer Simons in vollen gang. De constitutionnelen bleven hunnen bezadigden gang volgen en zagen al dat drijven aan, zonder te reageren. Een enkel contra adres werd te Groningen opgesteld, waarin niets werd verzocht, maar eenvoudig het oneerbiedige en ongrondwettige van het petitionnement betoogd.

Intusschen scheen het toch eigenlijk niet te willen vlotten, althans het getal petitionarissen werd niet bekend, hetwelk men niet zoude nagelaten hebben met ophef te vermelden, als het aanzienlijk was geweest. Eindelijk vernam men, dat dit petitionnement ook Z. M. niet aangenaam was en toen viel het geheel en al in duigen.

Dat het aan opgewonden brochures niet ontbrak, behoeven wij wel niet te zeggen.

Plotseling vernam men het ontslag van den heer Simons en de benoeming van den heer van Rappard, minister van eeredienst, in zijne plaats. Tot minister van eeredienst werd de heer Wiardi Beckman, raadsheer in het provinciaal hof van Noord-Holland, benoemd.

Door deze ministeriele veranderingen wordt in den geest van het ministerie eigenlijk niets veranderd. De wet op het onderwijs zal waarschijnlijk echter anders zijn als de heer Simons haar had gedacht. Men zegt, dat, omtrent het Christelijke, er niets anders in voorkomen zal, als in het reglement bij de wet van 1806 is gevoegd, namelijk, de opleiding tot Christelijke en maatschappelijke deugden. De liberalen zullen hier niets tegen hebben en zoo zal waarschijnlijk dit struikelblok uit den weg worden geruimd.

Het wetsontwerp op de regterlijke organisatie is bij de staten generaal ingekomen. Alhoewel het niet zonder gebreken is, is het nog het beste, dat tot nu toe is aangeboden.

De heer Rochussen heeft zijn ontslag als lid der tweede kamer ingediend.

Waarschijnlijk zal de volgende mail in Indië het verslag der deliberatien in de tweede kamer, over het reglement op de drukwerken aldaar, medebrengen; want na het reces, dat den 17den dezer geëindigd, wacht men daarover interpellatiën.

Algemeene Overzigt.

De Parijsche, conferentie die gelijk wij reeds in ons vorig Overzigt gemeld hebben, den 31 December geopend is, heeft den 6 Januarij hare laatste zitting gehouden, nadat zij opgehouden had de belangstelling in hooge mate op te wekken, en dit in weerwil van al hetgeen door de Engelsche dagbladen op hunne gewonen toon tegen Ruslands overmoedige eischen en oneerlijke uitvoering van het vredestractaat geschreven is. De kwestie van Bolgrad en het Slangen eiland scheen, nadat ze het thema geleverd had tot een geschrijf, dat verscheidene boekdeelen zou hebben kunnen vullen, haar belang verloren te hebben. Van waar dit vreemde verschijnsel? Het moet alleen gezocht worden in de algemeene overtuiging, dat de conferentie niet te beraadslagen had over het wezen der zaak; dat Bolgrad en het Slangen eiland niet meer het voorwerp zouden zijn van Ruslands eischen, omdat men het ten dien aanzien reeds vooraf eens was geworden, en in zooverre kan men zeggen dat de vertraging, die de bijeenkomst der conferentie ondervonden had, eene vertraging, die de Engelsche regering in den beginne geneigd scheen tot in het oneindige te rekken, hare goede vruchten gedragen heeft. Daardoor toch werd gedeeltelijk de weg gebaand tot eene schikking, waarover alle partijen reden hebben om voldaan te zijn. Wat toch zou, inderdaad, Rusland gebaat zijn geworden door het bezit van Bolgrad, nu het vredestractaat uitdrukkelijk bepaald heeft, dat zijne grenzen van den mond der Donau verwijderd zullen blijven, ten einde niet die voordeelen te genieten, welke uit eene direkte verbinding met die monden voortspruiten. De toestand, het kan niet twijfelachtig zijn, zou talrijke conflicten in haren schoot gedragen hebben, indien Bolgrad aan het rijk des czaars verbleven was. Wat het Slangen eiland betreft, dit heeft door niets hoegenaamd eenig gewigt voor Rusland. Het eenige voordeel van zijn bezit is alleen gelegen in het armzalige voorregt, om op eene barre rots den vuurtoren ten behoeve der schepen te ontsteken. Ondertusschen is het zeker, dat het vredestractaat niets omtrent dit eiland bepaald heeft, maar de zaak geheel en al in het onzekere laat, zoodat eene nadere regeling daarvan het gevolg moest zijn. Voor een en ander heeft men eene schadevergoeding aan Rusland in grondgebied het doelmatigst geacht, en het is deze nieuwe grensscheiding, waartoe men in de conferentie besloten heeft. Volgens deze overeenkomst zal de grens loopen van den muur van Trajanus tot aan de rivier Yalpuck, waardoor Rusland op den regt oever van dien stroom in het bezit komt van Komrat, en in het geheel van een grondgebied, dat eene uitgebreidheid heeft van 330 vierkante wersten. Bolgrad zelf wordt toegevoegd aan Moldavie, aan welke provincie, zooals men weet, ook het overige door Rusland afgestane gedeelte van Bessarabie toegekend is; doch de Delta van den Donau is tot het onmiddelijke grondgebied van de Porte terug gekeerd. Tevens is op de conferentie besloten, dat den 30 Maart, dus een jaar, dag en uur berekend, na het sluiten van het vredestractaat, de nieuwe grenscheiding moet volbragt zijn en de Oostenrijksche troepen en de Engelsche oorlogsschepen de Vorstendommen en de Zwarte Zee moeten ontruimd hebben.

De Russische wacht op het Slangen eiland, bestaande uit 7 soldaten en een korporaal, heeft die rots reeds verlaten; de Oostenrijksche regering heeft bereids bevelen gegeven, een begin te maken met de ontruiming der Vorstendommen; doch van het vertrek der Engelsche oorlogsschepen uit de Zwarte Zee heeft men nog niets vernomen. Dit kan evenwel niet de minste reden tot bezorgheid geven, daar aan de niet stipte naleving van de bepaling ten dien aanzien, bij hare duidelijke letter, niet kan getwijfeld worden.

De bevolking der Donau Vorstendommen zal zonder twijfel de Oostenrijksche troepen feestvierend uitgeleide doen, die er zoolang gehuisvest hebben op eene wijze, welke bij de eigenaardige lasten aan eene vreemde bezetting verbonden, ook nog andere, willekeurige voegden, die daaraan niet eigenaardig verbonden zijn. Talrijk zijn de klagten, althans in den beginne, die over den overmoed der Oostenrijksche soldaten door de bevolking aangeheven zijn; een beroep op hunne officieren of den bevelhebber mogt slechts zelden baten, hetzij omdat hunne gewelddadigheden schaarsch overtuigend bewezen konden worden, hetzij omdat eene bestraffing van den kant hunner chefs gevaarlijk geacht werd voor den overwegenden invloed hunner militaire regering, hetzij eindelijk omdat de tucht in het Oostenrijksche leger, ten opzigte van de eerbiediging van de regten der burgers, nog verre ten achteren is bij andere Europesche legers en veeleer tot een sedert lang vervolgen tijdperk behoort.

Het protocol der laatste Parijsche conferentie zal niet door de betrokken mogendheden geratificeerd worden. Men zal wachten tot dat de daarin aangenomen nieuwe grensscheiding op de plaats zelve tot stand zal zijn gebragt, als wanneer eene speciale overeenkomst gesloten en geratificeerd zal worden, hetwelk uit den aard der zaak te gelijk tot ratificatie van het werk der conferentie kan dienen.

Er blijft nu nog alleen de reorganisatie der Vorstendommen over. De redactie der firman tot bijeenroeping der plaatselijke divans, die de wenschen der bevolking zullen kenbaar maken, is reeds opgesteld. Zij is in vrijgevigen zin vervat en daarin is met geen enkel woord sprake van de voortdurende scheiding der twee provincien, die zoozeer door Turkije en ook door Oostenrijk voorgestaan wordt. Het is dus blijkbaar, dat men de bevolking vrij wil laten in haren wensch, gelijk het trouwens overeenkomt met de mate van onafhankelijkheid, die haar op het Congres verleend is. Dat intusschen in de conferentie, die te Constantinopel gehouden is tot vasttelling der redactie van de firman, een groot verschil van inzigten bestaan heeft, wordt in onderscheidene berigten uit Turkije's hoofdstad bevestigd. Behalve ernstige woordenwisselingen, die daarin plaats gehad hebben, kon de Oostenrijksche gezant zich niet vereenigen met de weglating van eenige bepaling hoegenaamd, waarin de voortdurende scheiding van Moldavie en Wallachije op min of meer ingewikkelde wijze als voorwaarde gesteld werd. Men beschouwde dit als eene concessie van Reschid-pacha jegens Frankrijk; doch onzes bedunkens zeer ten onregte, want hoe zou eene zoodanige bepaling overeen te brengen zijn met den geest, die in dit opzigt voorgezeten heeft op het Parijsche Congres, welke wilde, dat de bevolking vrij zou zijn in het uitbrengen harer stem, zonder eenigen dwang of invloed van buiten.

De kwestie van Neufchatel is gedurende de afgeloopene maand de meest gewensche vredelievende phase ingetreden. Men weet welke pogingen reeds vroeger door de diplomatie, en vooral door keizer Napoleon aangewend waren, om de Zwitsersche regering te bewegen tot het in vrijheid stellen der royalistische gevangenen. Die pogingen leden alle schipbreuk. omdat zij der republiek geen waarborgen genoeg opleverden voor de daarop te volgen onafhankelijkheids-verklaring van Neufchatel door den koning van Pruissen. Men kent de nota van den Moniteur van den 26sten November ll., die in het licht was verschenen nadat de afzonderlijke stappen van keizer Napoleon om dezelfde reden vruchteloos waren gebleven, welke nota met de ernstige waarschuwing eindigde, dat Zwitserland voortaan aan zich zelf de noodlottige gevolgen zal te wijten hebben, die uit de verwerping van 's keizers voorstel kunnen voortspruiten. Men weet, dat op 21 December eene collectieve nota, die ook de Amerikaansche gevolmagtigde zou onderteekenen, ontworpen is en op het punt stond van ingeleverd te worden, toen onvoorziene omstandigheden, naar men zegt uit de bijzondere consideratien voortspruitende, haar deden mislukken. Toen was het dat de kwestie het meest dreigende aanzien had bekomen. De koning van Pruissen toch had den 15den Januarij als den termijn gesteld, waarop het Pruissche leger mobiel zou worden verklaard, indien namelijk vóór dien tijd aan de gevangenen hunne vrijheid niet teruggegeven zou worden; en het bevel tot die mobielmaking eenmaal uitgevaardigd zijnde, zou de koning niet meer dezelfde gematigde gevoelens aankleven, zou — het zijn de woorden van Manteuffel's dépêche zelve — de vorafgaande vrijlating der gevangenen niet langer het doel zijn, geëvenredigd aan de opofferingen des lands, maar zou het van de uitkomsten der Pruissische wapenen afhangen, wat de staatkundige verhouding van Neufchatel zal zijn. Maar dit dreigende aanzien was van den anderen kant ook eene reden te meer voor keizer Napoleon, om nogmaals te beproeven, door zijne bemiddeling de kwestie te vereffenen, ten welken einde hij het raadzaam achtte, dat de Zwitsersche gezant te Parijs, kolonel Barmann, zich naar Bern begaf, welke wensch ondersteurd werd door den Engelschen gezant te Parijs, lord Cowley. Hieraan werd gevolg gegeven, doch daar dezen, te Bern aangekomen, niet onmiddelijk de noodige instructie kon worden verleend, werd eenige dagen later dr. Kern, lid der bondsvergadering, een man, dien keizer Napoleon reeds sedert langen tijd persoonlijk kende en hoogschatte, als buitengewoon gezant naar Parijs gezonden. Overeenkomstig zijne instructien stelde hij der Fransche regering den 4den Januarij eene nota ter hand, waarin gezegd wordt, dat de bondsraad aan den nationalen raad het voorstel zal doen, om krachtens zijne souvereiniteits regten het proces der royalistische gevangenen te staken, indien de Fransche regering hare algeheele medewerking belooft, dat aan de regeling der eindkwestie geene voorwaarden zullen worden verbonden, die met de volledige onafhankelijkheid van Neufchatel in strijd zijn. Voorts achtte de regering het noodzakelijk dat de gevangenen en beschuldigden het Zwitsersch grondgebied verlaten, tot dat het geschil voor goed geschikt zou zijn; en dat de koning van Pruissen, na de vrijlating der eersten, zich van elke militaire demonstratie onthoude, ten einde den schijn te vermijden, dat de wetgevende magt onder haren indruk beraadslaagt. Aan het slot wordt de hoop uitgedrukt, dat de Britsche regering hare pogingen mogt voegen bij die der Fransche, om de kwestie tot een gewenscht einde te brengen.

Met deze nota vereenigde zich de Fransche regering volkomen, en zij ging dus verder dan vroeger. In haar laatste antwoord toch verklaard zij de verpligting op zich te nemen, om al het mogelijke aan te wenden, ten einde na de vrijlating der royalistische gevangenen eene vereffening tot stand te brengen, die Neufchâtels volledige onafhankelijkheid ten gevolge zou hebben. Bovendien was thans niet meer alleen sprake van de verwijdering der gevangenen tot dat de kwestie definitief geregeld is, maar ook van die der beschuldigden. Verder

B I J V O E G S E L

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 28 Maart 1857, No. 25.

wordt gezegd, dat de regering overtuigd is, dat Pruissen geen enkelen vijandigen maatregel tegen Zwitserland zal nemen van het oogenblik af, dat de gevangenen op vrije voeten zullen gesteld zijn, en dat het evenmin tot eene demonstratie zal overgaan, die de beraadslagingen deswege geacht kunnen worden te belemmeren. De Engelsche regering heeft zich aan deze stellige verklaring der Fransche regering gemeenschappelijk aangesloten, doch onder uitdrukkelijke betuiging, dat zij het gewenschte gevolg daarvan niet kan waarborgen, om de eenvoudige reden, dat zij niet weet tot hoever de gezindheid des konings van Pruissen zich uitstrekt. Sedert hebben zich ook nog de Russische gezant bij den Zwitserschen bond en de Oostenrijksche regering bereidvaardig verklaard, de pogingen tot eene minnelijke schikking, naar Zwitserlands wensch, bij den koning van Pruissen te zullen ondersteunen, zoodra de gevangenen hunne vrijheid zouden hebben terug bekomen.

Het waren nu de nationale raad en de staatsraad, beide met de souvereine magt der republiek bekleed, waaraan de voorstellen des bondsraads ter goedkeuring moesten worden onderworpen. Er bestond geen twijfel, of zij zouden aan de vrijlating der gevangenen, op bovengenoemde voorwaarden, hunne algeheele adhaesie schenken. Hunne vroegere stemmingen toch hadden bewezen, dat de handelingen der uitvoerende magt in deze zoo netelige zaak geheel en al in den geest der beide ligchamen waren; in hun oog had de bondsraad de eer der republiek op de meest volledige wijze gehandhaafd, zonder tevens eene enkele poging na te laten, die eene gewenschte vereffening ten gevolge kon hebben. Den 14den Januarij kwam de nationale raad op nieuw bijeen en ontving eene uitvoerige boodschap des bondraads, waarin de loop der zaak uiteengezet werd en de motieven ontwikkeld waren, die hem bewogen hadden aldus en niets anders te handelen. Er werd onmiddelijk eene commissie benoemd, belast met het onderzoek der voorstellen van den bondsraad, bestaande uit: 1o. de vrijlating der gevangenen; 2e hunne verwijdering van het Zwitsersche grondgebied, tot dat de kwestie definitief zal geschikt zijn; 3o. overlegging van de desbetreffende overeenkomst aan den nationalen raad, ter bekrachtiging. De commissie vereenigde zich eenparig met die voorstellen, en verlangde, nadat zij haar rapport uitgebragt had, dat de vergadering onmiddelijk tot eene beraadslaging zou overgaan. Dit voorstel werd echter verworpen, om alweer den schijn te vermijden, alsof men, bevreesd voor de mobielmaking van het Pruissische leger, welke den volgenden dag kon plaats hebben, den koning nog vóór dien tijd genoegen wilde geven. De goedkenring liet echter niet lang op zich wachten, want 's daags daarna werden de voorstellen met 91 stemmen tegen 4 aangenomen, welk voorbeeld gevolgd werd door den staadsraad, die ze met 32 tegen 3 stemmen goedkeurde. Het behoeft niet gezegd te worden, dat zij die tegenstemden, tot de radicale partij behoorden.

Op deze wijze was alles beslist, wat men tot dusverre verwachten kon. De royalistische gevangen en beschuldigden werden op vrije voeten gesteld en tot aan de Fransche grenzen uitgeleide gedaan, en daar de koning van Pruissen geen bevel had gegeven tot mobielmaking van het leger, werd de generaal Dufour, in het dreigende oogenblik tot opperbevelhebber van het bondsleger benoemd, onder dankzegging ontslagen en langzamerhand een begin gemaakt met de afdanking van de onder de wapenen geroepen manschappen. Middelerwijl had zich dr. Kern op nieuw als buitengewoon gevolmagtigde naar Parijs begeven, om de onderhandelingen te beginnen voor de nieuwe phase, waarin de zaak thans getreden was, en het zijn deze onderhandelingen, die thans gevoerd worden.

Het mag op het eerste oogenblik vreemd voorkomen, dat deze onderhandelingen niet plaats hebben op een congres, waaraan, behalve Zwitserland, alle mogendheden deel nemen, die het Londensche protocol van 24 Mei onderteekend hebben, zoo als uit eene verklaring van den baron von Manteuffel in de Pruissische kamers met allen grond verwacht kon worden. De reden hiervan schijnt men in verschillende oorzaken te moeten zoeken; in den wensch van keizer Napoleon, in dien van Zwitserland en almede in dien van den koning van Pruissen. Eerstgemelde, die van den beginne af, met s'konings inzigten door vertrouwelijke mededeelingen bekend was, en derhalve verpligtingen kon op zich nemen, waartoe geene andere mogendheid zich verbinden kon, mededeelingen die zeer zeker verstrekt zijn met het doel, om door eene bemiddeling langs officieuzen weg eene kwestie uit den weg te ruimen, waarvan de vorm voor het punt van eer alles geworden was, — eerstgemelde wenscht de verdere onderhandelingen tusschen den Zwitserschen gevolmagtigde en den Pruissischen gezant te Parijs, na het aandeel dat hij reeds in die zaak gehad heeft, ook verder als het ware uitsluitend te leiden. Zwitserland wil denzelfden weg gaarne inslaan, niet alleen omdat het overtuigd is van 's keizers gunstige gezindheid jegens de republiek, waarin hij in vroegere dagen eene gastvrijheid heeft genoten, die hem welligt in alle deelen van het Europesche vasteland geweigerd zou zijn geworden (hier meer, daar minder, bij wijze van verzoek, om het grondgebied te ontruimen) en de keizer thans eene soort van eerezaak uit de vereffening der kwestie geheel naar Zwitserlands wensch gemaakt heeft; maar ook omdat, op een congres, Zwitserlands herbergzaamheid aan alle democraten en oproerijers, die er zich gelieven te vestigen, alligt ter sprake kan komen, en bij gevolg ook de wensch kan geuit worden tot het aanbieden van meer veiligheid voor de rust van Europa, welke bij de bestaande Zwitsersche staatsregeling wel niet verwezenlijkt kan worden. Pruissen eindelijk heeft bij zijne gematigde gezindheid de ondersteuning van geene enkele mogendheid noodig, waarop het welligt op een congres, indien het dit wilde, zou kunnen rekenen, terwijl het van den anderen kant zonder twijfel de zaak zonder Oostenrijk wenscht af te doen, dat aan Pruissens inzigten weinig te gemoet gekomen is, toen de kwestie nog een dreigend aanzien had. Men kan dus aannemen, dat de zaak te Parijs zoo goed als haar volledig beslag zal krijgen en dat later een congres zal worden gehouden, waarop men niets meer dan de bloote formaliteiten, zoo als het het onderteekenen van het protocol enz., zal in acht nemen.

De punten, waarover de onderhandelingen gevoerd worden, zullen hoofdzakelijk loopen over al die aangelegenheden, welke met 's konings particulier eigendomsregt in verband staan. Welligt dat hij ook den titel van prins van Neufchatel zal willen behouden, waartegen, bij eene niet klemgeestige opvatting, geen ernstige bezwaren kunnen bestaan, sedert zoovele titels, hoe verouderd den ook, door koningen gevoerd worden, die hun niet alleen geen regt geven op het grondbezit, hetwelk de titel aanduidt, maar waaraan bovendien hoegenaamd geen staatkundige voorregten verbonden zijn. In allen gevalle is het zeker, dat de koning niets zal behouden, dat hem staatkundige regten op Neufchatel verzekert, of waaraan hij staatkundige voorregten ontleent.

Ten slotte zij nog gezegd (en dit strekt om het dreigende der kwestie in hare phase nog meer te doen uitkomen), dat uit de boodschap des bondsraads blijkt, dat de zending van den heer Furrer bij de Zuidduitsche staten geenzins het gewenschte gevolg gehad heeft, maar dat uit confidentieele mededeelingen bleek, dat het naauwelijks aan eenigen twijfel onderhevig was, of de door Pruissen verlangde doormarsch van troepen zou door Beijeren, Wurtemberg en Baden in het eventueele geval verleend zijn geworden.

Het hoofd van den Siciliaanschen opstand, de baron Bentivenga, is door den krijgsraad ter dood veroordeeld en ook reeds ter dood gebragt, welke straf velen zijner deelgenooten in den opstand insgelijks ondergaan hebben. Wij hebben in ons vorig Overzigt gemeld, dat de moordaanslag tegen den koning en de poging tot den opstand op Sicilie zeer zeker van invloed zullen zijn op het lot der bevolking. Naar welke rigting zich die invloed zou openbaren, daarover spraken wij alstoen nog geen bepaald oordeel uit, maar gaven te kennen, dat dit afhangt van het inzigt, hoe in het vervolg gewelddadige maatregelen, die hoe afkeurenswaardig ook op zich zelven, evenwel het uitvloeisel eener despotieke regering zijn, het best voorkomen kunnen worden, — hetzij door een milder bestuur of door eene nog strengere regering, met bijvoeging evenwel van ons oordeel, dat koning Ferdinand allezins de man is om het laatste van hem te verwachten. Welnu, de feiten hebben sedert gesproken. Het regeringsbestuur des konings is op nog veel uitgebreider schaal dan vroeger in zijne willekeurige en despotieke handelingen voortgegaan. Het aantal arrestatien der aan de regering verdachte personen is in de laatste dagen buitengewoon toegenomen. Volgens een blad, dat in den regel goed ingelicht is en hetwelk men niet kan beschuldigen van overdreven liberale gevoelens (in zoo veler oog een vergrootglas, wanneer het de beoordeeling geldt van de beperking der individueele vrijheid), maar daarentegen eene zeer gematigde denkwijze aankleeft, zijn in twee dagen tijds niet minder dan 340 personen gearresteerd. Men vorme zich nu een denkbeeld van het bespiedingstelsel in Napels, een stelsel, waardoor een ieder, wien zijne vrijheid dierbaar is, huiverig wordt zijne gedachten te uiten, ook over de schijnbaar meest onschuldige onderwerpen. Het leger zelfs wordt gezegd aan de bespieding eener bijzondere policie blootgesteld te zijn, sedert een man uit zijne rijen is opgestaan om de hand aan 's konings leven te slaan, even als ware een geheel corps zedelijk verantwoordelijk voor de misdaad van een enkelen. Welk een demoraliserende invloed dit hebben moet op het leger, indien het berigt waar is, springt een ieder duidelijk in het oog. Doch wij voor ons kunnen er voor alsnog weinig geloof aan slaan, en wel om de eenvoudige reden dat de kracht der bajonetten, de sterkste waarop koning Ferdinand zich verlaten kan, daardoor gebroken zou worden.

De koning heeft echter een middel gevonden, om zijn land van een groot aantal verdachte en veroordeelde personen te zuiveren, een middel, dat hij uit het oogpunt van eigen veiligheid heeft aangegrepen, want het is immers gevaarlijk, een verbazend groot aantal staatkundige misdadigers in den kerker te hebben, om niet van het misnoegen te spreken, dat hierdoor in den lande levendig wordt gehouden. De koning heeft namelijk eene overeenkomst gesloten met de Argentijnsche confederatie in Zuid-Amerika, tot het afstaan van eene uitgebreide streek gronds, die tot eene landbouwende kolonie zal strekken aan de Napelsche staatkundige gevangenen, die daarheen wenschen te emigreren, en wel, naar men zegt, ten getale van 1200. Eenmaal aan gene zijde van den Oceaan aangekomen, zullen hun van regeringswege aldaar vele voordeelen toegestaan worden, zooals het bebouwen van den grond voor eigen rekening zonder lasten, enz. Het gerucht wil, dat koning Ferdinand voor elken emigrant aan de Argentijnsche confederatie 300 ducaten zal betalen, welke som, de waarde dier gronden aldaar in aanmerking genomen, ons overdreven voorkomt. De emigratie zal als eene gunst beschouwd worden en als zoodanig zullen de gevangenen haar verzoeken moeten, zonder hetwelk ze niet zal plaats hebben. Men verzekert evenwel, dat de bekende Poerio, voor wiens vrijlating de Engelsche regering reeds vroeger min of meer in de bres gesprongen is, dat zoogenaamde bewijs van genade niet wil verzoeken, doch dat niettemin de Napelsche regering hem naar de nieuwe kolonie zal zenden. Dat zij, die vrijwillig vertrekken, tevens de verpligting op zich moeten nemen om niet terug te keeren, behoeft niet gezegd te worden.

De keizer van Oostenrijk is van zijnen kant ook verder voortgegaan op den weg, dien hij ingeslagen heeft, doch die weg is in eene tegenovergestelde rigting. Na de opheffing van den staat van beleg in de Romagna en de Marken, en, ter gelegenheid zijner reis naar zijne Italiaansche staten, van het sequester, dat alsnog op de goederen der als Sardiniers genaturaliseerde Lombarden lag, heeft de keizer een maatregel genomen, waarvoor hem niet alleen al zijne onderdanen, maar ook de geheele beschaafde wereld dankbaar zal zijn, een maatregel van den meest uitgebreiden omvang. Aan alle Lombardijers namelijk, die wegens staatkundige misdaden, hoe ook genaamd, zoo als hoog verraad, gekwetste majesteit, verstoring der openbare rust, opstand, enz. veroordeeld zijn of gevangen zitten, wordt eene volledige amnestie verleend en onmiddelijk hunne vrijheid teruggegeven; terwijl de nog aanhangige processen, om dezelfde reden van stonden of aan geëindigd worden. Het hof te Mantua, dat in der tijd speciaal ingesteld werd, om uitspraak over die soort van misdaden te doen, is bij hetzelfde besluit opgeheven. Het menschlievende dezer daad hier nader uiteen te zetten zou overbodig zijn; op de gevolgen die daaruit ontstaan, willen wij evenmin wijzen: de geschiedenis zal ze aan het daglicht brengen. Wij willen hier alleen nog aanstippen, dat de vreugde der bevolking in Lombardije, zoodra de tijding bekend werd, aan de daad geëvenredigd was.

Van eene meer vriendschappelijke toenadering tusschen de hoven van Weenen en Turin, na de opheffing van het sequester, heeft men, ofschoon zij zich wel eenigzins liet denken, nog niets vernomen. De berigten luiden zelfs, dat die verhouding nog meer gespannen is dan vroeger.

De Spaansche Cortes zijn eindelijk tegen 1 Mei bijeengeroepen. Het desbetreffende besluit wordt voorafgegaan door een soort van memorie aan de koningin, die door alle ministers onderteekend is. Wanneer men dit document leest, dan zou men wanen dat Spanje, door de bijeenkomst van dit ligchaam, de grootheid eener vroegere eeuw weer te gemoet gaat. Niet dat de maatregel tot bijeenroeping der Cortes geen goedkeuring verdient; integendeel, het is te betreuren, dat de regering de erfenis van het ministerie O'Donnell aanvaard heeft, zonder spoedig daarna den bijstand der wetgevende magt in te roepen, waardoor de zaken niet zoolang in dien onbestemden toestand zouden zijn gebleven, die zoo verderfelijk is voor een geregeld bestuur, en dus ook voor de regering zelve. Doch zoo iets kan omtrent Spanje, dat een exceptioneel land is, geen bevreemding baren. Met een constitutioneelen regeringsvorm begiftigd, heerscht er van tijd tot tijd een autocratisch stelsel, dat in den regel juist daar het gevaarlijkste is, waar ze niet tot de staatsregeling behoort.

Wij zullen tot staving van bovengenoemd gevoelen alleen wijzen op die zinsneden der memorie, waar gezegd wordt, dat, wanneer het congres, op wettige wijze bijeengekomen, de ware uitdrukking zal zijn van het gevoelen der natie, het tijd zal zijn om, met medewerking der wetgevende magt, die ontwerpen ter uitvoering te brengen, welke het meest geschikt zijn, om den roem van het voorvaderlijk geloof en den glans der troon te herstellen, de gematigde vrijheid te bevestigen, welke de natie geniet, de beroemde namen van vroegere en tegenwoordige tijden in aandenken te houden, die het roemrijk erfdeel der Spaansche natie zijn; die eerlijke en gepaste discussien over de openbare belangen te voeren, welke volstrekt noodzakelijk zijn en het gezond verstand en het edel karakter verhoogen van een land, dat paal en perk weet te stellen aan de misbruiken en afdwalingen, waardoor dikwijls datgene in gevaar werd gebragt, hetgeen men geloofde te verdedigen.

Zooals men ziet, is de roem van het voorvaderlijke geloof, dat is in Spaanschen zin, de uiterste onverdraagzaamheid in godsdienstzaken, niet vergeten. Doch in dit opzigt hebben de nieuwe Cortes niets noodig af te breken, wat de constituerende Cortes opgebouwd hebben, welke laatste, zooals men zich welligt zal herinneren, getrouw gebleven zijn aan de traditioneele onverdraagzaamheid. Overigens zullen de nieuwe Cortes tot zelfs het laatste overblijfsel eener omwenteling uitwisschen, welke, met gewelddadige vernietiging van den constitutioneelen staat van zaken, het land onder een tal van rampen deed gebukt gaan, en daarentegen niets nuttigs en duurzaams wist tot stand te brengen. eigen woorden der memorie).

Niettegenstaande de grootspraak van dit document zal niemand, die met Spanje eenigzins bekend is, aan die illusien geloof hechten. Men behoeft slechts de handelingen der regering gade te slaan gedurende het tijdstip, dat ze de handen ruim had, om te weten te komen, dat men ook verder weinig goeds van haar te wachten heeft. De staat van beleg is, ja, opgeheven, maar daarmede zij nog niet gezegd, dat de persoonlijke vrijheid er heilig is. Een tal van voorbeelden toonen het tegendeel aan; wij zullen alleen wijzen op het gebeurde met generaal Prim, die zich aan de zijde der oppositie geschaard had. Deze veldheer heeft zich namelijk in een brief uitgelaten, dat eenige zijner vrienden door de militaire overheid in Catalonie, zonder opgave van redenen, willekeurig gearresteerd werden en een dag lang in de gevangenis opgesloten bleven. Het gevolg daarvan was, dat ook generaal Prim zelf gearresteerd, vervolgens naar Toledo gevoerd en daarna weer naar de hoofdstad gebragt werd, waar hij weldra voor een krijgsraad zal teregt staan. En bovendien wijzen wij op den algemeenen hinderpaal aan den bloei en den voorspoed des lands, die niet de geringste kan genoemd worden, een hinderpaal, die uit den eigen boezem der regering voorkomt, namelijk de verdeeldheid van het cabinet, niettegenstaande zooveel malen officieel zijne eenstemmigheid verkondigd werd. Een ieder toch weet, dat de minister van binnenlandsche zaken Nocedal de meest absolutistische gevoelens aankleeft en langen tijd alles in het werk heeft gesteld, om de bijeenroeping der Cortes te verdagen, totdat hij eindelijk moest bukken voor den wil van Narvaes en Pidal, maar dat hij zich daarom nog niet voor geslagen houdt, ja, veeleer alle pogingen zal aanwenden, om het verloren terrein te herwinnen in de zamenstelling van den senaat en in de verkorting van de voorregten der Cortes, die naar men zegt, door hem voorgesteld zal worden bij wijze van verandering van het reglement der kamer, doch inderdaad bestaan zal uit het verlies van het regt van initiatief, van interpellatie, en wat dies meer zij. Doch laat ons de gebeurtenissen niet vooruitloopen, te minder, daar aan de meest waarschijnlijke verwachtingen door den uitslag der verkiezingen, die den 25sten Maart zullen gehouden worden, de bodem kan worden ingeslagen, en ook omdat Spanje het land is, waar door de camarilla en hofintrigues ministerieele wijzigingen sedert langen tijd onophoudelijk aan de orde van den dag waren, zoodat de berekeningen op den dag van heden gebouwd, dikwijls den volgenden dag te schande gemaakt werden. De hofintrigues nu zijn sedert den val van het ministerie Espartero op nieuw in het leven geroepen, en zoolang een Nocedal aan het bewind is, die

den sterksten steun vindt in den koninggemaal, hebben die hofintrigues ruime baan.

De diplomatieke betrekkingen tusschen Groot-Brittannie en Noord Amerika zullen weldra volledig worden hersteld. Eerstgemelde heeft namelijks reeds in lord Napier, gezantschaps-secretaris te Constantinopel, zijn nieuwen gezant bij de groote Unie benoemd, terwijl het welhaast drie nieuwe consuls te New-York, te Philadelphia en te Cincinnati zal benoemen, daar de vorige, zoo als men weet, even als de gezant in der tijd, hunne passen van de Noord Amerikaansche regering ontvangen hadden wegens hunne beweerde deelneming in de aanwervingen van het Britsche vreemden legioen. Men weet evenzeer, dat Engeland in die zaak alles behalve eene eervolle rol heeft gespeeld, door deze beleediging te gedoogen, zonder dat het dezelfde handelwijze in acht nam jegens den Amerikaanschen gezant te Londen, want men vergete niet — en dit is hier het hoofdpunt — dat bovengenoemde vertegenwoordigers door hunne regering selve in het gelijk gesteld, of liever onschuldig verklaard werden. Maar de Engelsche regering achtte het niet raadzaam, jegens Amerika een represaille maatregel te nemen, dien zij voorzeker onmiddelijk zou genomen hebben, indien zij tegenover een anderen, min magtigen staat had gestaan, en in zooverre kan men zeggen, dat de stelling, dat een staat zijne zwakheid niet tot schild mag bezigen voor het plegen van ongeoorloofde behandelingen, omgekeerd kan worden in de phrase: dat een magtigen staat meer geoorloofd is dan een zwakken. — Het behoeft wel niet gezegd te worden, dat ten deze onze beschouwing, in hoeverre de Amerikaansche regering destijds gelijk had, geheel en al buiten spel is.

Dat verfoeijelijke voorbeelden navolging kunnen vinden, heeft men op nieuw, en wel in Napels bewaarheid gezien. Een priester heeft namelijk ook aldaar een moordaanslag beproefd op den aartsbisschop van Matera, in de provincie Basilicate. De moordenaar was gewapend met twee pistolen, waarvan hij er een op den prelaat afschoot, terwijl hij bezig was de dienst in de kerk te verrigten, die ten gevolge daarvan gewond ter aarde stortte. Een kanunnik, die onmiddelijk ter bescherming van den aartsbisschop was toegeschoten, ontving een schot van het andere pistool, en viel bijna op het eigenoogenblik dood neder. Ook deze booswicht is dadelijk in verzekerde bewaring genomen.

Laatste Berigten.

In de *Straits Times Extra* van 20 Maart leest men: Men voedt alle hoop, dat de vrede met Perzie zal gesloten worden, te meer daar de ambassadeur van dat rijk te Parijs, Ferouk Khan, tot een onderhandelen heeft uitgenoodigd.

— Te Pinang zijn de Chinezen tegen het wettig gezag opgestaan. De oproeracte werd voorgelezen. Drie Chinezen zijn gedood en velen gekwetst. Toen de stoomboot Pinang verliet, was alles weder rustig. De nieuwe municipale wetten schijnen de oorzaak dezer beweging geweest te zijn. Ook was aldaar het berigt ontvangen, dat de Iman van Muscate overleden was.

— Uit de *Singapore Freepress* van denzelfden datum nemen wij het volgende over:

Een amendement tegen den Persischen oorlog is, in het huis der lords, met eene meerderheid van 38 stemmen, verworpen.

— Men wil dat Rusland een diplomatiek protest tegen de in bezit neming van Bushire uitgevaardigd, en met de voortrukking van zijn leger gedreigd heeft.

— De keizer van Oostenrijk heeft eene politieke amnestie te Milaan verleend, die met toejuiching vernomen is. Men wil echter, dat de geamnesteerden onder het toezigt der policie zullen verblijven.

— Het congres voor de schikking der Neufchatelsche kwestie zal te Parijs worden gehouden.

— De Engelsch-Fransche krijgsmagt stond op het punt, om uit Griekenland te vertrekken.

— Te Napels heerschte eene verdachte stilte; de koning is naar Caserta terug getrokken en men verwacht een inval in Sicilie door de patriotten.

— Een groot aantal arbeiders zonder werk hebben de straten van Londen onveilig gemaakt.

— Lady Franklin heeft haar voornemen aangekondigd, om nogmaals eene expeditie naar de Noordpool af te zenden.

— De beroemde zendeling Dr. Medhurst is, den 24 Januarij te Londen, in 61jarigen ouderdom, overleden.

— De Russen hebben het Slangen eiland verlaten en de aldaar gestationneerde Engelsche schepen zijn uit de Zwarte Zee vertrokken. Beide partijen waren vergenoegd, zulk eene plaats vaarwel te kunnen zeggen.

— Berigten van Calcutta deelen mede, dat de oorlog met Perzie als geëindigd mag worden beschouwd, en dat weldra een groot aantal troepen naar China zal vertrekken, om aldaar de oproerige bewegingen te stillen.

— Te Hongkong is, volgens de laatste tijdingen, tot den 15 Maart loopende, niets belangrijks voorgevallen, als alleen dat de rivierstoomboot *Queen*, op hare reis van Hongkong naar Macao, door eenige Chinesche passagiers is afgeloopen, die den kapitein, de bemanning en al de Europesche passagiers, met uitzondering van den heer Cleverley, zonder vermoord hebben. Deze heer is, op verschillende plaatsen gewond over boord geworpen, doch door eene sampang opgevischt en naar Macao vervoerd, alwaar hem een beeen is afgezet geworden.

— In de *Poona Observer* lezen wij:

Het gouvernement te Bombay heeft geheime depêches ontvangen, waarin gemeld wordt, dat de vrede met Perzie gesloten en Herat overgegeven is, doch dat Bushire en Karrack als Britsche bezittingen zullen beschouwd worden.

— Het Nederl. barkschip, gezagvoerder Crawford, is den 5den Maart door het schip *Coeur de Lion*, in de haven van Singapore binnengebragt. Laatstgemeld vaartuig vond die bark met 130 Chinesche passagiers drijvende. Alles toont aan, dat dezelve door 200 Chinesche oproerlingen is afgeloopen, welke in de scheepsbooten naar Hijnam ontvlugt zijn. Kapitein Crawford en de bemanning moeten vermoord zijn.

NEDERLAND.

Rotterdam, 6 Febr. De vorst, die ons sedert den 9den Januarij had verlaten en door aanzienlijke sneeuwmassa's was afgewisseld, is den 1sten Februarij weder ingevallen en wel veel strenger dan te voren, zoodat de thermometer des 's nachts herhaaldelijk tot 20° F. daalde. Dientengevolge zijn al onze binnenwateren met een vaste ijskorst en de rivieren met drijfijs overdekt en derhalve is alle scheepvaart gestremd. Allerwege wordt aan het ijsvermaak deel genomen. In Friesland en Groningen zijn dadelijk de hardrijderijen aan de orde gesteld en worden hooge premien uit geloofd, sommigen tot *f* 100 en *f* 120 voor den snelsten rijder. — Intusschen heeft het ijs nu reeds onderscheidene menschenlevens gekost. Te Wonbrugge o. a. verdronken, den 9den Januarij twee volwassen dochters van den heer Griethuizen aldaar; zes andere personen, die tot hun gezelschap behoorden en waarmede zij schaatsen gereden hadden, werden gered. Nabij Maarsen verdronk, den 4den Februarij, een meisje van 18 jaren in de Vecht, door in een open wak te rijden, en den dag te voren verloor op gelijke wijze een boerenmeid het leven in de nabijheid van Kampen. Doch het ijs was dezer dagen ook oorzaak dat een menschenleven kon gered worden; eene vrouw te Maastricht ging met haar kind langs de kaai van het kanaal en kreeg een aanval van vallende ziekte, waaraan zij onderhevig was; zij stortte neder en het kind rolde van de glooijing in het kanaal, doch bleef gelukkig op het breeze ijs liggen, vanwaar een schipper het onbeschadigd opnam. — Den 5den dezer is de vorst weder geweken en heeft, bij eenen thermometerstand van 37° F., voor een zachte dooi plaats gemaakt.

— De prijzen der levensmiddelen zijn bijna niet veranderd en zoo ver er beweging in te bespeuren is, is deze dalende.

— Met genoegen kunnen wij onzen lezers berigten, dat de koninklijke familie aanzienlijk heeft bijgedragen tot daarstelling van een nationaal gedenkteeken voor wijlen den dichter Tollens, en wel Z. M. de koning *f* 200, H. M. de koningin, H. M. de koningin-moeder, Z. K. H. prins Frederik, ieder *f* 100 en H. K. H. prinses Frederika *f* 50.

— Het bevestigt zich, dat de heer Rochussen zijn ontslag genomen heeft als lid van de tweede kamer der staten generaal, zoodat eerlang in het hoofd-kiesdistrict Alkmaar tot eene nieuwe verkiezing zal worden overgegaan.

— H. M. de koningin is weder geheel hersteld; den 13den Januarij deed H. M. weder voor het eerst een wandelrid. Het hof heeft deze blijde gebeurtenis met een prachtig diner gevierd.

Den 19den Januarij werd het 61ste verjaarfeest van H. M. de koningin-moeder op de gebruikelijke wijze gevierd en aan het groot diner ten hove werd weder door H. M. de koningin deelgenomen. Aan het hof van H. M. de koningin-moeder werd te dier gelegenheid een schitterend feest gegeven.

De verjaardag van H. K. H. prinses Frederik, den 11den Februarij invallende, werd met een bal, dat door ongeveer 800 personen werd bijgewoond, gevierd.

— Aan het Nederlandsch-Indisch leger een hernieuwd blijk van belangstelling wenschende te geven, heeft het Zijner Majesteit den koning behaagd, bij besluit van den 22sten Jan., No. 37, Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik, prins van Oranje, te benoemen tot luitenant kolonel bij het wapen der infanterie van dat leger, en Hoogstdenzelve te plaatsen à la suite van hetzelve.

Z. M. heeft erkend: H. C. Wilmans, als consul van Pruissen en E. Busing als consul van Zweden en Noorwegen, beiden te Batavia: — Verleend: pensioen aan de kapts. der inf. C. Loch de Bere en J. G. Paul, alsmede aan den officier van gez. der 2de kl. van het leger in Ned. Ind. F. Cornet, allen met verlof hier te lande; — Overgeplaatst: den 2den luit. kwart. P. van der Wijde en den 2den luit. W. H. van de Pol, beiden van het 5de reg. inf., in hunnen rang en anc. bij de inf. in Oost-Indië.

Eervol ontslagen: op het nader aan Zijne Majesteit aangeboden adres van den heer dr. G. Simons, op grond dat zijne gezondheid hem niet toeliet, om Zijne Majesteit naar behooren langer in die betrekking te dienen, den heer Simons, als minister van Binnenlandsche Zaken, onder voorbehoud hem later, wanneer zijn gezondheidstoestand het mogt veroorloven, tot nieuwe functien in het belang van den staat te roepen.

Benoemd: tot minister van Binnenlandsche Zaken, Jhr. Mr. A. G. A. ridder van Rappard, minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., tijdelijk belast met de functien van minister van Binnenlandsche Zaken, met eervol ontslag als minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.; tot minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., Mr. M. Wiardi Beckman.

— Naar men verneemt is door het departement van marine last gegeven, om Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, liggende aan 's rijks werf te Hellevoetsluis, met spoed in gereedheid te brengen, vermoedelijk voor eene reis naar Oost Indië.

— De luit. ter zee 1ste kl. B. D. van Trojen en de luit. ter zee 2de kl. Jhr. H. O. Wichers, zijn overgeplaatst aan boord van den schroefschoener *Japan*, welke binnen kort, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. ridder W. J. C. Huijssen van Kattendijke, naar Oost-Indië zal vertrekken. Genoemd stoomschip is voor rekening van het Japansche Gouvernement hier te lande gebouwd. Ook moet het stoomschip *Gedeh* met spoed voor de dienst gereed worden gemaakt; de nieuwe ketels voor dat schip worden op eene particuliere fabriek vervaardigd.

— Den 29sten Januarij is met het schip *Walvisch*, gezagvoerder F. Schut, naar O. I. onder zeil gegaan een detachement, sterk 140 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den 2den luitenant H. E. L. Prins, medegeleiders de 2de luitenants J. G. D. Oberschorfheide en F. W. Meijer.

— Met het schip *Nieuw-Holland*, gezagvoerder L. Tak, is den 3den Februarij naar de O. I. vertrokken, een detachement sterk 130 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof naar Java terugkeerenden majoor der genie F. L. Maurenbrecher; medegeleiders de 2de luit. J. C. Fricke en T. J. B. J. Bergamin, benevens de apothecar kl. A. G. Veltman.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 1sten dezer is het handgeld voor recruten, Nederlanders van geboorte, die zich voor de koloniale dienst verbinden, hetwelk thans *f* 8 bedraagt, verhoogd op *f* 100; van welk bedrag, even als nu, aan die belanghebbenden dadelijk voor hunne opzending naar Harderwijk, een vierde zal kunnen worden uitbetaald.

— Naar wij vernemen, melden zich te Harderwijk voortdurend nog vrijwilligers aan voor onze O. en W. Indische bezittingen, meest allen herkomstig van het ontbonden Krim-leger; 't zijn veelal Zwitsers en Duitschers, die na hunne betrekkingen te hebben bezocht of zich in Hamburg een tijd lang te hebben opgehouden, van het gunstig aanbod, om zich voor onze koloniën te engageren, gebruik maken, of liever moeten maken. Aan weinig tucht, zoo het schijnt, gewoon, geven zij in Harderwijk handen vol werks; maar zoodra zij een weinig gedisciplineerd zijn, roemt men deze lieden zeer als uiterst geschikte en handelbare menschen. Onder het detachement, met het schip *Walvisch* vertrokken, telt men slechts zeven Holl. soldaten; voor de rest behooren allen tot het vreemden legioen. Er moeten op dit oogenblik, naar men verzekert, nog wel omtrent duizend van die vreemdelingen in Harderwijk beschikbaar zijn. Er bevinden zich onder hen vroegere officieren en zelfs gedecoreerden met verschillende medailles.

— Ten behoeve der slagtoffers van de rampen, die het eiland Groot Sangir in Ned. Ind., hebben getroffen, is bij het departement van kolonien ontvangen, sedert de laatste vermelde giften, groot *f* 3,595,43: uit Friesland *f* 25,37; uit Groningen *f* 187,15½, alsmede een muntbillet à *f* 10; te zamen *f* 3,817,95½.

— Volgens ingekomen berigt is bepaald, om den 16den a. s. van Harderwijk naar het Nieuwe Diep te doen vertrekken, om den 18den daaraanvolgende over te gaan aan boord van het schip *Admiraal Tromp*, bestemd naar Oost Indië, een detachement suppletietroepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder het commando van den 1sten luit. J. P. M. Gevelaar, van het 1de reg. inf., welke daarna naar Nederland terugkeert; als medegeleiders den 2den luit. der inf. J. A. Diehl en den apoth. 3de kl. T. J. H. Hirschmann.

— Op den 14den April 1847, werd door zekeren C. R., kleedermaker, eene poging tot moord gedaan op een meisje, met welke hij in kennis stond. Bij arrest van het prov geregtshof in Noord-Holland, in dato 7 Julij 1847, werd hij dientengevolge veroordeeld tot het zwaaijen met het zwaard over het hoofd en 8 jaren tuchthuisstraf, welke straf hij heeft ondergaan. Gisteren avond, dus bijna tien jaren na het plegen van de zoo even genoemde misdaad, heeft hij dat meisje, die middelerwijl is gehuwd, eene gevaarlijke wonde in den buik toegebragt en zich zelven in arrest begeven.

— Een zeer ongelukkig voorval heeft op den 2den Febr. te Kruisland plaats gehad. Op den 31sten Jan. jl. had zekere Gerardus Hartmans ondertrouw gedaan, en om zijne vrienden te onthalen, had hij twee flesschen brandewijn opgedaan en in een kastje in eenen werkwinkel geborgen; in datzelfde kastje stond ook eene flesch met een weinig vitriool. De vader, Cornelis Hartmans, oud 72 jaren, den 2den dezer uit de kerk komende en koud zijnde, ging naar den werkwinkel en nam uit eene der flesschen, denkende dat het brandewijn zoude zijn, een slok en had het ongeluk de vitrioolflesch te vatten, zoodat hij een gevolge daarvan onder de hevigste pijnen, in den namiddag, niettegenstaande aangebragte geneeskundige hulp, is overleden.

— Z. M. heeft de heer J. F. R. S. van den Bossche, laatst adsistent-resident van Tebing Tingi, met verlof hier te lande, benoemd tot gouverneur der Ned. bezittingen ter kust van Guinea.

ENGELAND.

Te Londen is nog immer veel sprake van de interpellatie, door den heer Disraeli in het Lagerhuis, tot lord Palmerston gerigt, op den eersten dag der bijeenkomst, nopens een tractaat, dat tusschen Frankrijk en Oostenrijk gesloten is, waarbij aan laatstgemelde mogendheid hare Italiaansche bezittingen gewaarborgd zijn, als prijs harer toetreding tot de politiek der Westersche mogendheden in den oorlog tegen Rusland. De heer Disraeli gispte dit tractaat in hooge mate, aangezien men aan den anderen kant Sardinie aanlokkelijke voorstellen heeft gedaan, ingeval het zich aan Frankrijk en Engeland aansloot. Men weet, dat lord Palmerston het bestaan van dit tractaat heeft ontkend; doch hierna verder door den heer Disraëli in de engte gedreven door de verklaring, dat hij het tractaat te Parijs gezien heeft, zou eerstgenoemde niet anders dan ontwijkend hebben weten te antwoorden: „Ik heb het niet gezien."

— De *Morning Post* bespreekt het artikel in den Parijschen *Moniteur*, betreffende de vereeniging der Donau-Vorstendommen. Het Engelsche dagblad is daar, zoo als van zelf spreekt, geheel tegen, meent dat de Porte daar vóór alles mede tevreden moet zijn en dat het ook moeijelijk zou wezen, een vorst voor den nieuwen staat te vinden, waarmede geheel Europa genoegen zou nemen. Het blad schijnt in het denkbeeld te verkeeren, dat het bedoelde artikel in den *Moniteur* geen ander doel heeft, dan om de Fransche regering tegen elke beschuldiging van onstandvastigheid te waarborgen en tevens om de sympathie uit te drukken, welke men in dit land ten opzigte van de Christenen in het Oosten koestert. Ten slotte geeft de *Morning Post* te kennen, dat Frankrijk wel van zienswijze op dit punt zal veranderen, waarin het zelfs Rusland niet op zijne zijde heeft, dat sedert het begin van 1857 de vereeniging van die provincien niet wenscht; eene rigting, welke men aan den invloed des heeren von Kisseleff toeschrijft.

DUITSCHLAND.

Uit Thuringen wordt aan de *Voss. Ztg.* medegedeeld, dat de grooth. en de hertogl. Saksische huizen zich niet vereenigd hebben met het besluit, vroeger in de engere bondsvergadering. betreffende het vraagstuk der Luxemburgsche constitutie, genomen. Hetzelfde zou van de zijde der Badensche, der grooth. Hessische, Brunswijksche en Nassausche regeringen, alsmede van de vier vrije steden gedaan zijn, zoodat het besluit slechts met eene geringe meerderheid doorging. Het levendigst moeten de gezanten van Hanover, Keurhessen en de beide Mecklenburgen voor het besluit gestemd hebben.

— Door de commissie der Pruissische tweede kamer, tot onderzoek van het ontwerp van wet betreffende de echtscheiding, is dezer dagen rapport uitgebragt op het voorstel van den Katholieken afgevaardigde Rhode, die de geestelijke jurisdictie in deze aangelegenheid weder wenschte ingevoerd te hebben. De commissie heeft zich met algemeene stemmen, op twee na, tegen dit voorstel verklaard.

— Men zegt, dat de Oldenburgsche regering aan den landdag, die den 17den Februarij bijeenkomt, reeds spoedig na de hervatting der werkzaamheden een plan zal aanbieden, dat door eene maatschappij van Belgische kapitalisten opgevat en aan de goedkeuring van onderscheidene Noord-Duitsche staten onderworpen is. Dit plan bestaat in het erlangen eener concessie voor een spoorweg van Antwerpen naar Bremen, Hanover, Oldenburg, Hamburg en Lubeck, zoodat door deze spoorweg-verbinding de Noordzee in directe communicatie zal komen met de Oostzee. Er wordt bijgevoegd, dat de handelsstand der drie Handzesteden aan deze onderneming ongetwijfeld een groot aandeel zal nemen tot bijeenbrenging van het noodige kapitaal. Door dit ontwerp toch zou het groote oponthoud, hetwelk het vervoer der goederen in de Oostzee ondervindt wegens den omweg, dien de koopvaardijschepen genoodzaakt zijn te nemen, van zelf vervallen.

— De ongunstige stemming, welke thans in Rusland ten opzigte van Oostenrijk en Engeland heerscht, en die gepaard gaat met onophoudelijke pogingen, om zich naauwer bij Frankrijk aan te sluiten, geeft aan de Duitsche dagbladen aanleiding tot eene reeks van beschouwingen over het gevaar, dat uit deze Russisch Fransche alliantie voor de toekomstige rust en vrede in Europa zoude kunnen ontslaan. Voor het behoud van die rust en van dien vrede vinden zij den grootst mogelijken waarborg, in eene naauwe verbinding tusschen Oostenrijk en Engeland. De toenadering, die reeds in 1853 tusschen de beide laatstgenoemde mogendheden plaats greep, kon slechts bij hen eene verrassing wekken, die aan de vele oorlogen dachten, welke vroeger tusschen deze beide rijken werden gevoerd. Hierbij hebben zij echter de daadzaak uit het oog verloren, dat een oorlogzuchtig Frankrijk ten allen tijde magtige coalitien in Europa heeft doen ontstaan. Het tegenwoordige Frankrijk echter, welks regering niets liever wenscht dan ter bevordering van zijne industrie en handel, met alle naburige staten een duurzamen vrede te onderhouden, dat Frankrijk zal, in weêrwil van zijne zucht naar militairen roem, aan geen der mogendheden gegronde oorzaak tot wantrouwen of oorlog geven. Engeland is niet voornemens veroveringen op het Europesche vaste land te maken, en dit ligt nog veel minder in het plan van Oostenrijk. De innige alliantie dier drie mogendheden, zoo redeneren zij al verder, is derhalve eene natuurlijke; zij vereenigt in zich al de vereischten om duurzaam te zijn, en biedt de best mogelijke waarborgen aan voor het behoud van den vrede en de vermeerdering der welvaart in Europa. Het komt er nu voornamelijk op aan, dat elke regering blijve vasthouden aan de door haar verkondigde principes, hetgeen overigens in haar eigen wel begrepen belang is. De jongste tijden hebben zelfs meer dan eens het bewijs geleverd, dat wanneer de eene of andere dier drie mogendheden zich eene afwijking veroorloofde, de voorstellingen der beide andere toereikende waren, om haar daarvan te doen afzien, en om hand aan hand tot bereiking van het gemeenschappelijk doel, het staatkundige evenwigt, en daardoor den vrede in Europa in stand te houden. Dit is overtuigend in de jongste Parijsche conferentien en het conflict van Neufchatel gebleken, en zal zich hoogst waarschijnlijk weder hernieuwen, ter vereffening van het Engelsch-Perzisch geschil, waarmede keizer Napoleon zich reeds ernstig bezig houdt. Te gelijk zetten deze bladen het schadelijke uiteen, dat voor de rust en den vrede in Europa uit eene Fransch-Russische alliantie noodwendig zou moeten ontstaan.

RUSLAND.

St. Petersburg, 7 Dec. Bij het ministerie van oorlog zijn verscheidene rapporten ingekomen van onze generaals, die over de verschillende in Azie gedetacheerde legercorpsen het bevel voeren. Men verzekert, dat de generaal Chrulef, die de uiterste stellingen commandeert, aan het ministerie het plan van een veldtogt heeft onderworpen, hetwelk hij zich sterk maakt met een gunstigen uitslag, aan het hoofd van het corps onder zijne bevelen, ten uitvoer te brengen. Hij wachtte slechts om zich in beweging te stellen op de komst van prins Baratzinski, nog immer bezig met het inspecteren onzer nieuwe aziatische grenzen te Tiflis. Men verneemt, dat de nieuwe gouverneur generaal van Caucasie zijn inspectiereis tot de Oostkust van de Caspische Zee heeft uitgestrekt, alwaar de russische generaals, reeds tijdens het leven van keizer Nicolaas, begonnen hadden 5 of 6 versterkte rustplaatsen aan te leggen, die ons het bezit dier kust verzekeren. De dienst der oorlogsstoomschepen is thans voltallig door de aankomst van al de manschappen van twee equipagien der keizerlijke zeemagt. Dit kleine escader kan ten allen tijde benuttigd worden tot het vervoeren der mondbehoeften en het oorlogsmaterieel bestemd voor de legercorpsen van Chiva en die, welke de verschillende eilanden in de Caspische Zee bezetten en zich derhalve in de onmiddelijke nabijheid der perzische haven Asterabad geplaatst zien.

Naar volgens het gevoelen der officieren van den staf, die in die streken verblijf gehouden hebben, zijn de militaire beschikkingen met zoo veel orde en regelmatigheid genomen, dat onze colonnen op het eerste teeken, langs drie punten te gelijk in Perzie kunnen indringen. Het eerste corps, dat uit twee divisien infanterie met de daartoe behoorende artillerie en ligte cavallerie bestaat, kan zonder hinderpalen van Nachitseran tot Choi in Tauris doordringen, het tweede, zich van Bakiri in beweging stellende, langs de Westkust der Caspische Zee marcherende, [illegible] Asterabad komen, van waar het, door ons eskader ondersteund, gemakkelijk vallen zal door de vruchtbare vallei tot aan Herat voort te trekken, terwijl het derde corps, op de Oostkust dier zelfde zee overgebragt, van dien kant in Chorazan en Chira zal kunnen doordringen.

Al die strategische beschikkingen zijn reeds van het eerste oogenblik, dat men te St. Petersburg kennis heeft gekregen van het voornemen van Engeland omtrent Perzie, ontworpen en voorbereid en men is overtuigd, dat Rusland de vervulling van dat voornemen wel door kracht van wapenen zal weten te beletten. De opperbevelhebber wacht slechts op de eerste tijding van het ontschepen der Engelschen in Perzie, om al die corpsen in beweging te stellen.

— Onlangs is in het gouvernement Tiffis, digt bij de dorpen Abano en Dez, eene aardbedding ontdekt, bevattende 45% zuivere zwavel. Volgens de laatste ontginningen, kan eene vlakte van 2000 vierkante mijlen, en slechts eenige duimen dikte, een en een half millioen kilos zuivere zwavel opleveren en die voortbrengst eene som van 700.000 francs afwerpen. Zonder nu juist tot de grootste ontginningen te behooren, zoo kan evenwel die nieuwe ontdekking de bron van een nieuwen en belangrijken handelstak voor de bevolking dier dorpen worden.

— De Russische regering houdt zich thans ijverig onledig met de uitbreiding der stoomscheepvaart in de Siberische wateren en op de kusten. Aan de maatschappijen, die zich daarmede zullen belasten, worden allerlei voordeelen en aanmoedigingen toegestaan.

— Bij het weinige uitzigt, dat Rusland thans heeft om zijnen invloed in Europa te vermeerderen, is de aandacht dier mogendheid thans voornamelijk gevestigd op de middelen, om dien invloed in China uit te breiden. Het is haar in den jongsten tijd reeds gelukt, de aan den Stillen Oceaan gelegen provincie Amur te verwerven. In dit uitgestrekt gewest organiseert zij thans een talrijk en welgeoefend leger, rigt een stoomflotille op, brengt het noodige bijeen om eene vloot oorlogs-vaartuigen te bouwen, legt aan den mond van den Amur maritime etablissementen aan en bezigt alle middelen, om het land door kolonisten te bevolken. Na aldus aan de grenzen van China post gevat te hebben, heeft zij zich, volgens zekere berigten, gehaast om met den keizer een verdrag te sluiten, door hetwelk Rusland op zich neemt, om, door zijne aan den Amur geconcentreerde troepen, den opstand in China te helpen onderdrukken, waarvoor aan hetzelve eene andere groote landstreek met eene voortreffelijke haven, wordt afgestaan, om door de Russen bezet te worden.

ZWITSERLAND.

De onderhandelingen, die te Parijs gevoerd worden over de kwestie van Neufchatel, zouden, volgens berigten uit Bern, reeds geleid hebben tot het vaststellen van de grondslagen der schikking, terwijl de verdere onderhandelingen thans voortgezet worden te Berlijn. Evenwel zijn geen andere tijdingen bekend, die het bovenstaande bevestigen. Zelfs wordt uit Parijs gemeld, dat de onderhandelingen te Parijs eenige moeijelijkheden hebben ondervonden, hetzij doordien de instructien aan dr. Kern gegeven, verkeerd opgevat worden, hetzij doordien ze van al te beperkten aard zijn; zoodat men gelooft, dat men de toevlugt zal moeten nemen tot de bemiddeling des keizers, welke Pruissen van zijn kant bereid is aan te nemen.

— Het begint meer en meer het voorkomen te krijgen, als of de Zwitsersche aangelegenheid nog niet zoo spoedig zal vereffend zijn, als het aanvankelijk den schijn had. Men zegt namelijk, dat Zwitserland met eene ongedachte hardnekkigheid alle voorwaarden verwerpt, waarop de koning van Pruissen geneigd is van zijne souvereine regten op het Canton Neufchatel afstand te doen. Nu zijn de zwarigheden — zoo men zegt — wel niet van dien aard, dat men daarvan ernstige gevolgen te vreezen heeft, maar hoogst waarschijnlijk eene vertraging.

SPANJE.

Uit Madrid wordt gemeld, dat de korting op het tractement der ambtenaren, welke reeds sedert lang bestaat, in het aanstaande budget opgeheven zal worden, zoodat de ambtenaren weldra weer in het volle bezit van hun tractement zullen worden gesteld.

— Nadat het berigt, dat de koningin van Spanje naar Andalusie zou gaan, herhaaldelijk bevestigd en ontkend was, verneemt men ten slotte uit eene telegrafische depêche van den 6 Febr., dat zij van die reis heeft afgezien. Men verzekert dat de maarschalk Narvaez sterk op dit plan had aangedrongen.

Eenige dagen geleden vernam men, dat het vraagstuk der voedingsmiddelen in Spanje geen zorg meer baarde. Thans zegt men weder in tegendeel, dat de schaarschte voortduurt en de prijs van het brood op dezelfde hoogte blijft. In vele provincien ziet men dientengevolge ernstige onlusten te gemoet, vooral te Barcelona.

— De *Gazeta* bevat een koninklijk besluit, waarbij worden opgeheven en ingetrokken de beperkende en voorbehoudende bepalingen, onder welke het progressistisch cabinet in Mei 1855 de afkondiging had veroorloofd van de bul *ineffabilis Deus*, houdende verklaring van het mysterie der onbevlekte ontvangenis als katholijk dogma. Ten gevolge van dit besluit, zal het nieuwe leerstuk in Spanje niet openbaar kunnen worden betwist of behandeld, zonder dat de burgerlijke wet aan de kerkelijke wet haren bijstand verleent.

— Madridsche brieven gewagen van eene coalitie van al de constitutionnele partijen tegen het absolutismus, en logenstraffen het gerucht, dat de regering zou bedacht zijn op de verandering van het garnizoen der hoofdstad. Er is sprake van de oprigting eener vereeniging, met het doel de denkbeelden van het vrijhandelstelsel ingang te doen vinden; de heer Mon zou zich aan het hoofd dier vereeniging plaatsen.

ITALIE.

De handelstand, met baron Rothschild aan het hoofd, en het leger hebben beide gelijktijdig aan den koning van Napels een verzoekschrift ingediend, strekkende tot de oprigting eener prachtige kerk ter plaatse, waar Milanos moordaanslag is mislukt. Het verzoek van den handel is ingewilligd, terwijl aan het leger eene andere gelegenheid zal worden geboden, om van zijne opofferende liefde voor den vorst te doen blijken. — Een schoone trek van het derde regement jagers verdient vermelding: Na het bedrijven der misdaad, stelde het gansche regiment, waarbij Milano had gediend, zich vrijwillig gevangen in de kwartieren, tot dat een streng onderzoek zou hebben bewezen, dat het corps geheel onschuldig en volstrekt niet medepligtig was aan den moordaanslag. Zoodra de koning hiervan berigt kreeg, liet hij al de officieren van het regiment bij zich komen en onthief het regiment van alle vermoeden van medepligtigheid.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 11 Jan. Zwerver, Koekelis, Batavia.
12. Maria Diederika, v. Marion, Batavia.
13. Australie, Harten, dito.
14. Akyab, Klein, dito.
20. Abel Tasman, Hensing, dito.
22. Copernicus, Visser, dito.
Hellevoetsluis. 19 Jan. Macasser, v. d. Meyden, Batavia.
Texel. 9 Jan. George Law, Love, Bassein.
10. Staatsraad v. d. Houven, Heijmeriks, Zeevaart, Legel, Bat.
12. Palembang, Hoekstra, Doctrina et Amicitia, Haagsma, Passaroean, Fullbrun, Batavia.
Ann Adamson, Adamson, Samarang.
Louise, Watts, Bombay.
13. Staatsraad Baud, de Jong, Batavia.
14. Ary Scheffer, Kunst, Wijnkoopers-Baai.
15. Vijf Gebroeders, Teensma, Batavia.
19. Van Galen, Smit, dito.
21. Kemanglen, Smit, dito.
23. Tagal, Göbel, dito.
27. Herman de Ruyter, Feijnt, dito.
Vlissingen. 11 Jan. Luctor en Emergo, Ouwehand, Rangoon do.
23. Osiris, Crans, Batavia.

Vertrokken.

Hellevoetsluis. 25 Jan. Helmers, Messen, Hongkong.
27. Maarten van Rossem, Rijken, Batavia.
Texel. 11 Jan. Metalen Kruis, Zuurdeeg, Batavia.
25. Salatiga, Bezier, Soerabaya.
29. Walvisch, Schut, Batavia.
Vlissingen. 8 Jan. Maria, v. Wulven, Singapore.
25. Henriette, Chevalier, (v. Rotterdam) Soerabaya.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen. 8 Jan. Jedo, v. d. Hoeven, Rotterdam.
om voor Port-Phillp te laden
Cowes. 7 Febr. Canton, Tweehuijs, Batavia.
Weymouth. 12 Jan. Jacobus Martinus, Meppelder, Rotterdam (n. Batavia.)
Liverpool. 2 Febr. Graaf Drik III, Rotgans, Dordt.
om voor Singapore te laden.
Cardiff. 7 Jan. Esperance, Feijen, Amsterdam.
vertrok 26 n. de Kaap Verd Eilanden.
9. Cornelis Wernard Eduard, Bakker, Rotterdam.
vertrok 28 n. Manilla.
Swansea. 16 Jan. Louis Roelofvienne, Sijbrandi, Amsterdam.
vertrok 30 n. de Kaap Verd Eilanden.
Greenock. 15 Jan. Woodpoit, ..., Batavia.
St. Nazaire. 3 Jan. Volney, Gigand, Samarang.
St. Vincent. 16 Nov. Haemstede, de Boer, Swansea.
St. Helena. 10 Dec. Per Asperaad Astra, Admiraal, Batavia.
vertrok n. Schiedam.
14. Stad Amsterdam, v. Gijtel, Batavia.
vertrok 15 n. Amsterdam.
17. Anna Lange, Raschen, dito (n. Bremen.)
Tafelbaai. (Kaap de Goede Hoop) 23 Nov. Straat Baly, v. d. Ven, Batavia (n. Amsterdam.)
Boston. 1 Jan. Minstrel, Potter, Padang.
Havana. 22 Dec. Bellona, Schrijver qq. Amoy.

Vertrokken.

Deal. 13 Jan. Kijkduin, Oldendorp, (v. Londen) Batavia.
Hebe, Kiehl, (v. Londen) Port-Philip.
Liverpool. 2 Febr. Anneve Gilbert, Lichie, Batavia.
3. Schoonderloo, Kruijt, Batavia.
4. Acia, Davidson, Batavia.
Cardiff. 13 Jan. Walcheren, Hoek, Hongkong.
27. Alblasserwaard, v, Lindern, Sydney.
29. Koning Willem II, Menkman, Sydney.
Shields. 19 Jan. Laura en Adèle, van Noël, Batavia.
St. Nazaire. 1 Febr. Sophie Cezard, Roper, Batavia.
Havre. 8 Jan. Benjamin Sanier, Foulard, Batavia.
26. Nicolas Cezard, Adam, Batavia.
Bordeaux. 15 Jan. Johanna, Wetzel, Batavia.
Lissabon. 22 Jan. Ista, van Eijk, Soerabaya.
St. Vincent. 17 Nov. Schouwen, Krol, Batavia.
Rio Janeiro. 20 Nov. Noord Ster, Luteijn, Batavia.
Buenos-Ayers. 20 Nov. Zwarte Zwaan, Stikkel, Batavia.

Gepasseerd.

Singels. 12 Jan. Prins Frederik der Nederl., de Wit, Amst. n. de Kaap de Goede Hoop.
Anna Digna, Onman, Afrika, Mannoury, dito n. Java.
28. Maarten van Rossem, Rijken, Rott. n. Java.
Bevezier. 11 Jan. Burgerm. van Reenen, v. Kuffeeler, Amst. n. Batavia.
Neeuwesteen. 14 Jan. Amphitrite, Grim, Amst. n. Batavia.
St. Helena. 15 Dec. Mercator, v. d. Valk, Batavia laatst van de Kaap de Goede Hoop n. Schiedam.
18. Bato, Broeksmit, Batavia n. Dordt.

In Lading.

Liverpool. 9 Jan. Helena Christina, van Calcar, Batavia.
12. Eersteling, Koens, Batavia.
Buenos-Ayers. 27 Nov. Anna Lena, Lourens, Batavia.
Humboldt-Baij. 2 Dec. Ceres, Manmes, Hongkong.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, Ternate, Cars Tz. — Jacoba Helena, Wilhelmie. — Landbouw, Kleijnenberg. — Diligentia, van Bentveld. — Elisabeth, Veenstra. — Jacoba, Schaap. — Hendrik Jan, van der Meijden. — Jan van Galen, de Boer. — Noord-Braband, Bok. — Herman, van Velthoven. — Batavia en Soerabaya, Emmina Elisabeth, Gerser. — Batavia, Samarang en Soerabaya, Catharina Maria, Gortmans. — Catharina Wilhelmina, Popken. — Generaal Michiels, Visser. — Soerabaya, Isaac da Costa, Löschen. — Padang, Vesta, Gerrebrandts. — Kaap de Goede Hoop, Princes Charlotte, Hille. — Hongkong, Helene, Hoogenstraaten.

Amsterdam. Batavia, Stad Nijmegen, Cruijs. — Henricus Gerardus, Latjes. — Drie Gezusters, Fischer. — Batavia en Samarang, Bellatrix, Sandberg. — Amicitia, Molenaar. — Batavia en Soerabaya, Souburg, Evers. — Batavia, Samarang en Soerabaya, Cornelia, Schagen van Leeuwen. — Tweelingzusters, Carst. — Louisa, Kroonprinses van Zweden, van der Linden. — Johanna Alida, Visman. — Soerabaya, Bantam, van den Bolok. — Pauline Constantia Eleonore, de Weerd.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia, per Staatsraad Baud, kapt. de Jong: de heer C. A. Zimmer.

Vertrokken Passagiers.

Naar de Kaap de Goede Hoop, per Prins Frederik [illegible] kapt. de Wit: de heer J. J. Sluyter en 51 [illegible]

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 8 Februarij. Koffij. De gunstige positie van dit artikel heeft zich in de afgeloopen maand duidelijk doen kennen. Kort na onze vorige toonde zich eene meerdere vraag en hetgeen van goed ord. Java tot 33 c. nog te vinden was, werd spoedig opgeruimd, terwijl blank achtig met 33 1/2 c. en goed blank met 34 c. betaald werd. Aanhoudende vraag voor uitvoer, zoowel als voor de binnenlandsche consumtie, moest echter door de geretireerdheid der houders weldra hoogere prijzen veroorzaken, waartoe de gunstige gesteldheid der naburige, vreemde markten mede werkte. De prijs van 33 1/2 c. moest dan ook al spoedig voor goed ord. Java worden ingewilligd en ook tot dien prijs begon het weldra aan koopers te ontbreken, zoodat men zelfs genoodzaakt werd 34 c. aan te leggen.

Zoo als gewoonlijk gaf de directie de verzekering, dat zij, vóór hare gewone najaars veilingen van 1857, geene andere Java en Sumatra Koffij dan bovengemelde partijen, zal aan de markt brengen.

Ruwe *Suiker*. Nadat achtereenvolgens van de markt waren weggekocht eenige partijtjes Java, hoofdzakelijk uit de tweede hand, in evenredigheid der veilingsprijzen van November, werd men genoodzaakt voor klimmende behoefte iets hooger aan te leggen, en werd in dien geest genoegzaam alle voorraad uit de eerste en tweede hand opgeruimd, zoodat thans op weinige honderden kranjangs na, geen voorraad meer bij particulieren bestaat. Dit heeft dan ook de attentie meer gevestigd op de zeilende partijen, zonder nogtans tot beduidende verkoopen aanleiding te geven, vermits algemeen te hoog gehouden wordt. De marktwaarde is thans aan te nemen *f* 1 boven November voor zeilende Suiker van den nieuwen oogst. De verkoopen gedurende de verloopen 4 weken bedroegen uit de eerste hand ca. 3500 kranjangs, als:

185 kanassers per *Zwerver*,		van boord.
149 kranjangs » *Maria Diederika*,		» »
3223 » » *Minerva*, zijnde vroeger aangevoerd.		

In de tweede hand werden ca. 3000 kranjangs verhandeld.

Thee. Door de nadere berigten van China en de daaruit gevolgde rijzing, is de kooplust weder meer aangewakkerd en werden in de 2de hand eenige inkoopen gedaan in ord. Chin. Congo, waarvan de prijs op 80 c. steeg, terwijl voor vrij goede Java Congo 70 à 72 c. werd betaald.

In de laatste dagen is het ten gevolge van eenige teruggang in Londen, weer stil geworden en de prijzen zijn weinig meer dan nominaal. Voor ordinaire Chin. Congo zou men thans boven 75 c. geen koopers vinden. Natuurlijk hangt de verdere loop van het artikel geheel af van de nadere berigten van China, welke met veel belangstelling worden te gemoet gezien. Onze markt is steeds onder die van Londen gebleven zelfs werd een enkel partijtje ord. Congo uit de 2de hand daar heen verkocht.

Rijst. Dit artikel verkeerde gedurende de laatste maand voortdurend in eene gedrukte stemming. Daar de houders echter over het algemeen geretireerd bleven, had in de prijzen weinig verandering plaats en is alleen ord. blanke Java iets lager aan te nemen. Uit de 1e. hand werd alleen de verkoop bekend van 2400 balen prima Java Tafel, per *Zwerver*, tot *f* 11 1/2 en 4403 bn. blanke Java, per *Maria Diederika*, tot *f* 7. In gepelde soorten had in de 2de hand tot de vorige prijzen een slechts onbelangrijke omgang plaats.

Campher. Onder invloed der berigten uit China met veel kooplust op speculatie en van de zijde der houders met groote geretireerdheid. De handel en prijsverhooging was aanzienlijk; de prijs werd tot 65 cts. opgedreven. Japansche en Chineesche hielden gelijke tred, hoewel de omzet van Japansche door de grootere voorraad belangrijker was; in de laatste dagen is het stiller en hebben de aanbiedingen de overhand, zoodat tot 63 cts. gemakelijk te koopen is. Tamarinde blijft even schaarsch en is onder *f* 15 niet te koopen, hetgeen van tijd tot tijd bedongen werdt. Cubeben blijft met eene goede opinie; er is weinig aanvoer te wachten en onder 68 à 70 cts. is niet te koop. Lange Peper onder 25 cts. niet aangeboden. Radix Galanga met veel kooplust, de handel was echter door de geringe voorraad daaraan niet geëvenredigd. De prijs is van *f* 21 tot *f* 27 verhoogd. Staranijs gevraagd en met eenige omzet tot 55 cts; onder 60 cts. is niet te koopen en de voorraad is gering. Cassia Lignea met veel handel aanzienlijk in prijs vooruitgegaan; hetgeen van 63 tot 69 cts. voorkwam werd grif gekocht en onder 70 cts. is niet te koop; de voorraad is belangrijk gereduceerd. Cassia Vera en Cassia Tigablas blijven in eene gedrukte positie en de vraag is uiterst gering. De notering van Cassia Vera is 18 cts. en van Cassia Tigablas van 22 à 27 cts. naar kwaliteit. Flor. Cassiae is van 95 op 105 cts. verhoogd. Oleum Cassiae bleef vooruitgaande, men heeft *f* 12 bedongen. De notering is thans *f* 12½. Oleum Anni Stellaii. Door gebrek aan voorraad zonder handel, hooge prijzen zouden te bedingen zijn; aanvoeren waren zeer gewenscht. Geconf. Gember blijft in eene gunstige positie en is goed te verkoopen. Sago. Er zijn 330 kisten Siam tot *f* 18 aan de markt. Gum Damar werd bij partij tot *f* 37 à 35 afgedaan. Gum Elasticum is tot *f* 43 afgegeven, [illegible] *f* 44 à *f* 45 moeten betaald worden. Gutta Percha blijft gevraagd, de eischen der houders stroken echter niet met de prijzen die men betalen wil; goed middel is waard 45 à 50 cts., mooije 55 à 60 cts.

Bindrotting. De voorkomende partijen waren grif en tot verbeterde prijzen te verkoopen. Afgedaan werden 2589 bossen per *Broedertrouw*, 4500 bossen per *Minerva*, 2949 bossen per *Zwerver* en 2900 bossen per *Maria Diederika*. De besteedde prijzen varieerden tusschen *f* 10½ à 11 naar kwaliteit. Tegen 19 Maart zijn 173,614 bossen door de N. H. M. in veiling aangeslagen, van welke veiling eene coulante en hooge afloop wordt te gemoet gezien. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 190,936 bossen, terwijl bij particulieren alhier niets voorhanden is.

Arak. Hiervan werden alleen te Amsterdam bij inschrijving verkocht 135 leggers Cheribon Arak tot circa *f* 190, aanvoer 1856 per *Copernicus*. Deze partij was vroeger naar Stockholm uitgevoerd, doch is van daar weder te Amsterdam ingevoerd.

Specerijen bleven voortdurend zeer stil. Van Peper zijn in de vorige maand circa 500 balen tot 28 à 28 1/2 c. omgezet. Notenmuskaat, Foelie en Nagelen bleven op de vorige prijzen gehouden, doch met zeer geringe omgang. De speculatiegeest voor deze artikelen schijnt nog maar niet te kunnen worden opgewekt. Java Kaneel vond in de laatste prijzen iets meer attentie, ten gevolge van de rijzing van Cassia Lignea.

Van Java *Tabak* valt alleenlijk te vermelden dat door de N. H. M. den 12den Maart alhier zullen worden geveild:

689 pakken, planteges [illegible],		liggende alhier, en	
913 »	» Veenstra,	»	te Amsterdam.

In *Huiden* hadden de volgende atdoeningen plaats:

200 stuks Singapore,	7 à 8 kil.,	tot 62	cents.
210 » gez. Australische,	25 »	» 36	»
2000 » Padang	4½ »	» 53	

Op 25 dezer zullen alhier bij inschrijving ten verkoop worden aangeboden:

812 stuks Oost-Indische,	per *Antoinette*.	
4500 »	[illegible]	*Anna & Elise.*
1500 »	dito	dito.
2282 »	Buffels,	[illegible]
1000 »	dito	*Anna & Elise.*

Aanvoer van *Huiden*. —

Voorraad. — Uit. Jan. 1856: 4081 Oost-Ind., 2871 Buffels, 200 Australische.

Uit. Jan. 1857: 8872 Oost-Indische, 3404 Buffels, 500 Porto Plata, 216 Australische.

Van Banca Tin zijn sedert de vorige mail afgedaan:

1500 blokken tot	*f* 8[illegible]	1480 blokken tot	*f* 87
400 »	» 86¼	300 »	» 87¼
300 »	» 86¼		

Voorraad op ontvang-cedullen op ult. Januarij:

	1856.	1857.
Te Amsterdam	37,270 blokken.	12,605 blokken.
» Rotterdam	15,166 »	11,672 »
» Middelburg	1,153 »	— »
	53,589 blokk.	24,277 blokk.
Afgeleverd in Januarij	9,097 »	7,670 »
Nieuwe voorraad 31 Jan.	89,537 »	113,746 »

Java *Indigo* steeds in eene zeer vaste stemming. Uit de eerste hand werden sedert onze vorige 61 kisten van particulieren aanvoer afgedaan.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Maart	24	Nederl. Indisch	schoen.	So-Ostdin	Said bin Hassan	Grissee	31 Jan.	D. N. Boys en co.
»	25	» »	stooms.	Soerabaya	A. G. Bosch	Soerabaya	21 Maart	W. Cores de Vries.
»	26	Nederlandsch	bark	Nijverheid	E. L. Kerkstra	Indramayoe	20 »	Landberg Bezoet de Bie en co
»	—	Zweedsch	»	Ernst	Brunsveld	Lissabon	15 Dec.	Metzendorff, Wilmans en co.
»	—	Nederl. Indisch	stoomb.	Indramayoe	Tan Tjintjoan	Cheribon	6 Maart	B. J. Jacobs.
»	27	Deensch	schip	Wodan	[illegible]	van de West		Metzendorff, Wilmans en co.
»	—	Nederl Indisch	bark	Naga Laut	Winter	Samarang		B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	26	Z. M.	stooms.	Merapi	kapt. luit. t/z. J. J. W. v. Meerteren	Pontianak.
»	—	»	»	Onrust.	luit. t/z 1 kl. A. Gaymans.	Kruist om de Oost.
»	—	Nederl Indisch	bark	Ydzoesie	Said Bafagie	Soerabaija
»	—	»	schip	Gertrude vroeger gen. Peru schip Inca	J. M. Sobels.	Sumanap.
»	27	»	bark	Yoeserin	Sech Abdulkadir	Samarang.
»	—	Brem	»	Betty	G. F. Bellstedt	China.
»	—	Ned. Ind.	stooms	Palembang	Roosseboom.	Sam. en Soerabaija.
»	21	Nederlandsch	bark	Calypso	Noiler	Soerabaija.
»	—	Ned Ind.	stooms	Soerabaya	A. G. Bosch.	Benkoelen en Padang
»	—	Engelsch	bark	Queen Mab	G. Glendinning	Singapore.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Kosmopoliet	Bouten	Nederland	B. Kopersmit en co.
»	bark	Jan Hendrik	de Jong		»
»	schip	Tonia	Zeeman	China	»
»	schoen.	Mariane *	R. S Tjebbes		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	bark	President van Buren *	D. Visser	Nederland	»
»	»	Albrecht Beijling *	G L Muller	China	»
»	schip	Stad Utrecht *	F. P. J. Jaski		»
»	bark	Constance *	H. G Borcherts		»
»	schip	Admiraal van Kinsbergen	Bouman	China	G. Suermondt en co.
»	»	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	»
»	»	Jonkh. Mr v d. Wall van Puttershoek *	K F. Lammerts		
»	bark	Margaretha Johanna *	J. B Roluffs	Nederland.	Paipe, Stricker en co.
»	»	Willem Daniel *	P. de Meester.		»
»	»	Jan Pieterz Koen *	J. Verloop	Soerabaya.	C Behre en G. Kinder.
»	»	Economist.	Olivier.	Amsterdam	E Moormann en co
»	schip	Europa *	H Poort	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	»	Rotterdam *	P. Vis	»	»
»	bark	Nyverheid *	E. L Korkstra	Nederland.	Landberg, Bezoet de Bie en co.
Nederl. Indisch	»	Djelanie *	Said bin Alie	Samarang.	D N. Buys en co
» »	schoen.	So-Ostdin *	Said Segef	Samarang.	»
» »	»	Indramayo *	Tan Tjingtjoan.	Palembang	B. J. Jacobs
» »	bark	Generaal Michiels *	D de Wilde	Samarang.	Haeger, en Schuurman.
Engelsch	schip	Loch Lomond *	W. Rowley.	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	»	William *	Milton	China	»
»	brik	Commodore *	C. Muller		C Behre en G. Kinder
»	bark	Blair *	J Bell		[illegible] en co.
»	bark	Eblana *	D Gillan		Hunter, Haughton en co.
»	schip	Algerine *	Kelly		»
»	bark	John Dugdale *	Williams		Paine, Stricker en co.
Brem.	schoen	Archimedes *	G. Hilgerloh		Metzendorff, Wilmans en co.
Zweed.	brik.	Emma *	Th Nordwall	Stokholm via Soerabaya	G Suermondt en co
»	schip	Thor *	T E. Wetsman		Metzendorff, Wilmans en co.
»	bark	New-York *	T Wreiman	Nederland	»
Hamb.	»	Louise en Leonide	Schmidt		»
Amerikaansch	»	Lowell *	J Knowles	Boston	Maclaine, Watson en co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Maart 18	Ned.	schip Nyverheid	E. L. Kerkstra	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Maart 16	N. I.	bark Maymoenah	Said Hassan	Palembang
» 17	»	» Fulkul Hair	Sech Biljoen	Batavia

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 16	N I	brik Inggoan	Kwee Tienhoa	Riouw.
» —	»	bark Almansoor	Said Bjin	Batavia
» 17	»	» Apiemas	Tan Imsoey	Muntok
» 20	»	» Almas	Lim Anyan	»

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 17	N. I.	bark Tandjong Pinang	I Pek-Ie	Cheribon.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 13	N. I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Soerabaya.
» —	»	» Paulina.	Latip	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 14	N I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Soerabaya
» —	»	» Paulina	Latip	»

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 13	N. I.	bark Tian Tay	Liem Goanling	Soerabaya.
» 14	»	schooner Hab Goat	Yoe Olla	Rembang

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 10	Ned.	bark Resident van Son	C. Kramer	Tjilatjap.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 19	N. I.	bark Carolina	Kramel	Patjietan.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 17	Ned.	schip Holland	Wap	Amsterdam.

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 10	Ned	schip Jason	J. Lourens	Bezoekie

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 24 tot en met den 26 Maart 1857.

Met het Ned. schip *Willem Daniel*, kapt. *T de Meester*, de heeren *Vosmer*, *Hellings*, en *echtgenoot*, jufvrouwen *Koster*, *Hellings*, en 8 *Chinezen*, van *Amsterdam*.

Met het N. I. stooms *Soerabaya*, kapt. *A G Bosch*, de heeren, *Bekking* en *familie*, *Bosch*, *van de Wall*, *Ruhle*, *van Diggelen*, *Stok*, *Hoorn*, mevr *Smulders* en *familie*, *Sibbald* en *familie*, mejufvr. *Legrand*, *Z. M. troepen en bannelingen*, *Arabieren* en *chinezen*, van *Soerabaya*.

Met het N. I. stooms [illegible], kapt. *J Prins*, de heeren *van de Poel*, *Bowman*, *Parves*, *Japp*, *Vogler* en *zuster*, *Stewarts*, *Hunter*, *Watson*, *S. B. Wijbrands*, *Tromp*, *van der Heijden*, *Heijdorn*, 3 jongelingen *Faber*, *W G. Prins*, *von Hemarts*, *Reep* en *Chanlés*, van *Singapore*.

Met de Ned. bark *Nijverheid*, kapt. *E L Kerkstra*, de heer *A C. van Marseveen* echtgenoot en 5 kinderen, van *Indramayoe*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 19 tot en met den 22 Maart 1857.

AANVOER.

Van Maulmain per Brem. schip *Archimedes*, gez. Hilgerloh. agt. Metzendorff Wilmans en co.

12,216 st. hout. 1930 planken. *Agenten.*

Van de Lampongs per praauw Pantjalang gez. Kaarssien.

200 pic. zw. peper. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Kemus.

180 pic. zw. peper. *Order.*

Van Melbourne per Eng. schip *Enterprize*, gez. Mansfuld. agt. Pitcairn Syme en co.

75 bn. wol. 250 zakk. meel. 4 vn. rum. *Pitcairn Syme en co.*

UITVOER.

Naar Samarang en Soerabaya per Ned Ind. stoomb. *Soerabaya*, gez. Bosch. agt. Cores de Vries.

2 vn. vleesch. *Cores de Vries.*
1 kt. hoeden. 2 do. geleijen. 3 do. likeuren. *Marbens.*
5 bn. shertings. 1 kt. shertings. uit. katoen 2 [illegible] 3½ [illegible] madera. *Morgan Melbourn en co.*
1 kt. thee. 6 do. zijde goederen [illegible] *Tjia Kiekkie.*
1 kt. schrijfbehoeften. *[illegible] van Dorp.*
25 vn. vleesch. uit [illegible] *Cores de Vries.*
4 ks. [illegible] chitzen. *Lim Djie.*
2 ks. [illegible] *Sickering.*
10 ks. gedr. katoen. *Adam en co.*
1 kt. lampen. 1 do. borstelwerk. 1 do. vleesch. 1 do. schoenen, 1 bl. kurken, 1 kt. provisien. *van Riet en ter Gouw.*
1 vat afget bier. 2 ks. prov. en dranken. *John Pryce en co.*
6 Ks. bladkoper. 100 coll. [illegible] *Agenten.*
30 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Opening der Japansche Toko,

Op Dingsdag den 14 April aanstaande.

(898) VAN DEN BIESEN & Co.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.